ИШОНЧ

Ўзбекистон касаба уюшмалари федерацияси газетаси

ГАЗЕТА 1991 ЙИЛ 21 МАРТДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

СЕШАНБА, ПАЙШАНБА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

12 декабр, шанба 1998 йил №140(641)

Ушбу сонда:

2 Қимматга тушаётган сусткашлик

3 TV дастури

4 Дастлабки олтин медал

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

Фармони

Чингиз Тўрақулович АЙТМАТОВни «БУЮК ХИЗМАТЛАРИ УЧУН» ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ва Қирғизистон халқлари ўртасидаги дўстлик муносабатларини ривожлантиришга, тарихан таркиб топган ўзбек-қирғиз маданий ва маънавий алоқаларини чуқурлаштиришга, Марказий Осиё халқлари ўртасидаги анъанавий яхши қўшничилик ришталарини мустаҳкамлашга қўшган улкан ҳиссаси, адабий фаолият соҳасидаги катта хизматлари учун ва 70 йиллик юбилейи муносабати билан Марказий Осиё халқлари маданиятлари ассамблеясининг президенти машҳур ёзувчи ва жамоат арбоби Чингиз Тўрақулович Айтматов «Буюк хизматлари учун» ордени билан мукофотлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1998 йил, 11 декабр.

Тақдимот

БУ ҒОЯТ ЎЗИГА ХОС АСАР

Унда ўз шахсига урғу бермай, дунё ва давр қиёфасини мамлакати орқали кўра олиш салоҳияти яққол кўзга ташланади

Украина Миллий Академиясининг Жаҳон иқтисодиёти ва халқаро муносабатлар институти ректори Ю. Пахомов Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон XXI аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари» номли китобини ўқувчиларга ана шундай таассуротлар билан таништиради.

Ушбу асар тақдимоти 9 декабр куни Ўзбекистон Республикасининг АҚШдаги элчихонаси томонидан Жорж Вашингтон номидаги университетда йирик жамоат ва сиёсий арбоблар иштирокида бўлиб ўтди.

Шубҳасиз, америкалик ўқувчилар учун дунёга таниқли сиёсатшунослар ваноширларнинг китобнинг бежирим муқовасида битилган фикрлари билан танишиш янада қизиқарлидир. Жумладан, Ю. Пахомовдан ташқари Париж академиясининг ректори, Торонто ва Нью-Йорк университетлари фахрий аъзоси М. Массалу, исроиллик тарихчи олим Яков Рои, ливанлик ношир Жамолиддин Тоҳир ва бошқа атоқли кишиларнинг фикрлари эътиборни тортади. Масалан, немис ношири К. Дрогемюллернинг фикрича, «Муаллиф фавқулодда ишонтириш салоҳиятига эга бўлган шахс. Мени бошқа яна бир нарса ҳайратга солди — асарнинг ҳар бир сатри ватанига ва халқига бемисл муҳаббат руҳи билан суғорилган. Шу билан бирга Ўзбекистоннинг эртанги куни қандай бўлади, унинг тараққиёти ва олға қараб ривожланиши учун нималар қилиш керак, деган ғамхўрлик ва куюнчаклик билан йўғрилган».

Вестминстер дипломатия академияси университети директори Нобил Айёднинг ёзишича, «...Президент И. Каримовнинг китоби киши эътиборини фақат Ўзбекистон тажрибасига эмас, балки Марказий Осиёда, Яқин Шарқда ва Шимолий Африкада яшаётган, ўз мустақиллиги ва ўзлигини ҳар хил кучлардан ҳимоя қилаётган халқлар ҳаётига ҳам қаратади. Муаллифнинг қувваи ҳофизаси ниҳоятда кенг. У ишончли манбаларни моҳирона таҳлил қилиш орқали мамлакатининг келажакда ўзаро алоқаларда кўприк бўла олишини кўрсатиб берган».

Китоб машҳур Гарвард университети жойлашган Кембридж шаҳрида 10 минг нусхада чоп этилган ва АҚШнинг йирик кутубхоналарига жамоат кутубхоналари тизими орқали тарқатилади. Асарнинг ихтисослашган компаниялар тизими орқали савдога чиқиши ҳам кутилмоқда. Бу эса ушбу нашр Америка жамоатчилигида катта қизиқиш уйғотганлигига яна бир далолатдир.

«Туркистон-пресс» НАА.

ОИЛА ИЖТИМОИЙ ҲИМОЯДА

ЖАМОА ШАРТНОМАСИ НЕГА КЕРАК?

Оилани жамиятнинг кичик бўлаги, деб айтишга ўрганиб қолганмиз. Зеро, қаерда оила мустаҳкам бўлса, ўша ерда юрт тинч бўлади, мамлакат ривожланишга юз тутади. 1998 йил Оила йили, деб эълон қилинганлигининг боиси ҳам ана шунда бўлса керак. Касаба уюшмалари ҳам кўп қиррали фаолиятида оилани ижтимоий ҳимоялаш масаласига жиддий эътибор бериб келмоқда. Наманган туманидаги «Олти қаҳрамон» жамоа хўжалиги касаба уюшма қўмитасининг бу борадаги тажрибаси ҳақида журналист Обиджон ЖУМАНАЗАРОВ қаламига мансуб очеркни эътиборингизга ҳавола этамиз.

Бу воқеага уч йилча бўлди. Хўжалик бошқаруви билан касаба уюшма қўмитасининг ишловчиларни ижтимоий ҳимоялаш юзасидан жамоа шартномасини тузиш учун тайёргарлик кўраётганлиги айтилган, ҳар икки томон ўртасида музокаралар жараёни давом этаётган кунлар эди. Икки йилдирки, туман ва вилоятдаги катта раҳбарлик вазифаларида ишлаган, масъул лавозимларни эгаллаб турганига қарамасдан илмга чанқоқ, сал бўш вақт топса илмий адабиётларни қўлга олишга одатланган Носиржон Отаханов бошқарув раислигига ўтгач, ишлаб чиқаришда ҳам, хўжалик ҳаётининг барча соҳасида ҳам сезиларли ўзгаришларга эришилганлиги кўзга ташланиб қолганди. Олдинлари пахта тайёрлашда-ю сабзавотчиликда, боғдорчиликда-ю, чорвачилик бўйича ҳам орқада юрадиган хўжалик илғорлар сафидан ўрин ола бошлаганди. Даромад ҳам кўпайиб рентабеллик ошган, соф даромадга йил сайин барака кириб борарди. Шуларни эътиборда тутган касаба уюшма қўмитаси «Ижтимоий имтиёзлар, ходимлар турмуш даражасини ошириш чора-тадбирлари» деб номланган 3-бўлим лойиҳасига қуйидаги бандларни киритди:

«Хўжаликда кузги шудгорлаш пайтида тракторчиларга, ҳосил тўплаш ойида сувчиларга, чорва қишлови даврида эса чорвадорларга бепул тушлик ташкил қилинади. Қолган пайтларда тушлик қиймати 50 фоиз арзонлаштирилади. Пахтачилик бригадаларида шартнома асосида берилган ерлардан олинган (режадан ташқари) қўшимча даромад ҳисобидан тушликни қолган қисмини ҳам арзонлаштиришга рухсат берилади.

Ишловчиларга қуйидаги ҳолатларда қўшимча нафақа, ёрдам пуллари белгиланади:

Хўжаликда 30 йил ва ундан ортиқ ишлаб нафақага чиққан ишловчиларга белгиланган энг кам иш ҳақининг 3 баробари миқдорида бир марталик нафақа берилади.

Нафақага чиқиб қарамоғидаги оила аъзоларининг жон бошига тушадиган даромади тирикчилик учун зарур бўлган эҳтиёжидан кам бўлса уларга хўжаликда ишлаб чиқарилган озиқ-овқат маҳсулоти ва чорва учун озуқадан ёрдам бериб борилади.

Кам таъминланган кўп болали оилалар хўжалик бошқаруви, фуқаролар кенгаши, касаба уюшма қўмитаси билан келишилган ҳолда рўйхатга олиниб жорий йилда уларга 50 минг сўм миқдорда моддий ёрдам кўрсатилади.

Хўжаликда ишлаб биринчи марта турмуш қураётган ёш оилаларга энг кам ойлик маошнинг 3 баробари миқдорида ёрдам пули ёки шунча миқдорда натура ҳолда маҳсулот берилади.

Ишловчилар ҳар йили бир марта тиббий кўрикдан ўтказилиб, даволанишлари учун туман марказий касалхонаси билан шартнома тузилади ва бу мақсад учун 15 минг сўм маблағ ажратилади.

Ишловчиларнинг иш жойи қисқартирилиб бошқа иш жойи топиб беришнинг иложи бўлмай қолса, эркаклар 58 ёшдан, аёллар 53 ёшдан қарилик нафақасига чиқарилади. Уларга ҳақиқий пенсия ёшига етгунга қадар қонунда белгиланган миқдорда пенсия пули белгиланади».

Ўшанда бу бандларни ҳар хил талқин қилувчилар, касаба уюшма қўмитасини ҳозирча амалга ошириб бўлмайдиган, хўжалик имконияти буни кўтармайдиган талабларни олдинга сураётганликда айблаганлар ҳам топилди.

- Қандай қилиб тушлик овқатнинг 50 фоизини хўжалик ҳисобидан қоплаш мумкин,-деди шартнома лойиҳасини муҳокама қилиш учун ўтказилган йиғилишда унинг иштирокчиларидан бири. - Кунига бир ярим ёки икки минг одам далада ишлашини, уларнинг тушлик пайтида 45-50 сўмликдан овқатланишини эътиборга олинг. Хўжалик эндигина қаддини тиклаб келаётганида бундай қилиш яна унинг белини букиб қўйиш, деган гап эмасми? Ўшанда нафақадаги Меҳнат Қаҳрамони Нуриддин ака Абдуллаев бу борада даҳанаки «жанг» авж олганида шундай деганди:

- Кўпчилик тикилса тоғ қулайди, деган мақол бор, биродарлар. Арзимаган нарса учун асаб бузишнинг, ўзимизни аҳлли, хўжалик манфаати йўлида жонкуяр кўрсатиб, бошқаларни узоқни кўзламасликда айблашнинг ҳожати йўқ. Агар ҳамжиҳат бўлсак, бир ёқадан бош чиқарсак, бу муаммони ҳам ҳал этишнинг чораси бор.

Оқсоқол пахтакор бу борадаги ўз таклифини шундай йўсинда ўртага ташлади:

- Мен қирқ-эллик йил далада ишладим. Шунинг асосий қисмини бригадирликда ўтказдим. Ҳеч қандай яширадиган жойи йўқ, ҳар қандай бригадада ҳам 50-60 сўтих экинзор учун жой ажратиш имконияти бор. Агар бригадир омилкор, тадбиркор бўлса, бошқа майдонлардаги ғўза парваришини кучайтириш орқали биз тилга олган ердаги ғўза пахтасини ҳам чиқариб олиш мумкин. Мана шу 50-60 сўтих майдонни «бригада томорқаси» деб эълон қилайлик ва тушлик овқат учун асқотадиган сабзавоту бошқа экинларни экайлик. Ана шунда сих ҳам куймайди, кабоб ҳам. Хўжалик иқтисодиётига ҳам ортиқча юк тушмайди, далада ишлаётганларнинг ҳам бу мақсад учун сарф ҳаражатларини анча тежаган бўламиз.

Шу тариқа кекса деҳқон таклифи кўпчиликка маъқул тушди ва жамоа шартномасига киритилган ушбу банд йиғилганлар тасдиғидан ўтди.

Ишловчиларни нафақага чиқаришни махсус тадбир сифатида уюштириш, уларга ўртача ойлик маошнинг 3 баробарига тенг миқдорда пул тақдим этиш ҳам ана шундай баҳс - мунозаралар асосида шартномадан жой олди.

... Наманган - Учқўрғон катта йўлининг ёқасида жойлашган хўжалик боғи байрамлардагидек безатилган. Бу ерга оқшом олдидан ишлаб чиқариш илғорлари, ҳурматли оқсоқоллар таклиф қилиндилар. Бу тантана хўжалик ишлаб чиқаришида узоқ йиллар меҳнат қилиб ўзини кўрсатган, эл юрт ҳурматига сазовор бўлган 17 нафар кишини нафақага узатиш маросимига бағишланган эди.

Шу оқшом алламаҳалгача ўйин-кулги давом этди.

Фарғона тумани меҳнаткашлари жорий йилни қувончли натижалар билан якунлашди. Айни чоғда деҳқонлар дала ишларини сифатли ўтказишга ҳаракат қилишмоқда.

Суратда: туман қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси бошлиғи Ғанижон Носиров механизатор Икромжон Бадриддинов билан.

Бахтиёржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

СИЛЖИШ СЕЗИЛМАЯПТИ

Халқимизда «Ер ҳайдасанг куз ҳайда, куз ҳайдамасанг юз ҳайда» деган пурҳикмат нақл бор. Бунга амал қилганлар қаддини ғоз тутиб, ҳар йили мўл ҳосил кўтармоқдалар. Аммо, Навоий вилоятида кейинги 2-3 йил ичида ерга муносабат ёмонлашди. Кузги-қишки ишлар доимо кўкламга қолдириб келинди. Натижада, қаторасига тўрт йил пахта топшириш режаси уддаланмади. Юртбошимиз Ислом Каримов халқ депутатлари Навоий вилоят кенгаши сессиясида бу ҳақда ўзининг танқидий фикрини айтганди. Хўш, навоийликлар танқиддан қандай хулоса чиқармоқдалар?

Вилоят қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармасининг маълумотларига назар ташласак, мавжуд 43 минг гектар майдоннинг 31 минг гектари шудгорланган. Лекин, ерларни текислаш, ғўзапоялардан тозалаш, суғориш каби дала ишлари кўнгилдагидек эмас. Айниқса, Хатирчи, Навоий, Навбаҳор туманларида шудгорлашни талаб даражасида деб бўлмайди. Хатирчи туманидаги Навоий номли, Ш.Рашидов номли, Навоий туманидаги «Хазора», Навоий номли, Навбаҳор туманидаги «Ижанд», «Зарафшон», Қизилтепа туманидаги «Зарбдор», «Ўртачўл юлдузи» жамоа хўжаликларида кузги-қишки тадбирлар ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Шудгорлашнинг мана шундай пайсалга солиниши техникаларнинг ишдан чиқиб, эскириб қолганлиги оқибатидир.

Вилоят бўйича 588 та Т-4 ва «Магнум» тракторлари бўлиб, ҳозирги кунда шудгорлаш ишларида бор-йўғи 172 та техника ишлаяпти, холос. Эҳтиёт қисмларнинг етишмаслиги, уюшқоқликнинг йўқлиги туфайли кўпгина хўжаликларда шудгорлаш ишлари ўлда- жўлда.

Шу ерда яна бир нарсани алоҳида таъкидлаш жоиз. Маҳаллий ўғит - ер малҳами ҳисобланади. Аммо, бунга ҳам панжа орасидан қаралмоқда. Рақамларга мурожаат қилсак, бу йил вилоят бўйича 500 минг тонна маҳаллий ўғит жамғарилиши лозим эди. Аммо, шу кунгача бор-йўғи 40 минг тонна ёки 7 фоиз ўғит жамғарилганини қандай баҳолаш керак?

Хатирчи, Навоий, Навбаҳор туманларида ерга органик ва минерал ўғитлар солинмасдан, шудгорлаш сифатсиз ўтказилмоқда. Кўп ҳолларда ерларни текислаш, шўр ювиш, пушта олиш, суғориш ва арик-зовурларни тозалаш ишлари баҳорга қолиб кетмоқда. Бу эса экиш муддатларининг чўзилиб кетишига, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигининг пасайиб кетишига сабаб бўлмоқда.

Яқинда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси «1999 йил ҳосили учун кузги-қишки агротехника тадбирларини ўз вақтида ўтказиш чора-тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилди. Навоийлик деҳқонлар, мутахассислар ишни ана шу қарор асосида ташкил этиб, барча дала ишларини уюшқоқлик билан амалга оширишлари лозим. Акс ҳолда келгуси йил ҳам юзлари шувут бўлиши мумкин.

Ёркул УМАР, ЎзА мухбири.

ЕР МОЖАРОСИ

ёхуд қонунни билмаслик қимматга тушди

«Ер - давлат мулки-умуммиллий бойликдир, ундан оқилона фойдаланиш зарур, у давлат томонидан муҳофаза этилади ҳамда олди-сотди қилинмайди, айирбошланмайди, ҳадя этилмайди...»

(Ўзбекистон Республикасининг Ер кодекси, 16-модда).

Ҳар бир инсоннинг эзгу ниятларидан бири яхши уйли бўлишдир. Барча қулайликларга эга бўлган гўшада яшаш, томорқада ўз қўлинг билан неъмат етиштириш, чорва, парранда асрашнинг гашти ўзгача. Ишчи Рустам Нуров ҳам омад келди деб уй қуришни бошлаб юборди. Йиллар мобайнида йиққан маблағига қурилиш материалларни сотиб олди. Хаш-паш дегунча пойдевор ҳам битди. Қўли гул усталар ғишт теришни бошлаймиз, деб туришганида ишкал чиқди. Мутасадди идоралар «Зовурқурилиш» трестининг 10-механизациялашган ишлар бошқармасига қарашли боғда шахсий уй-жой қуриш қонунга зид эканлигини маълум қилишди. Катта оила аъзолари ҳайрон, наҳотки шунча куч, маблағ зое кетса?!

Югур-югур, эътирозлар бошланди. Бироқ қонун барча учун баробар. Иш бошидан хом қилинган экан. Шундайки, трестнинг 10-механизациялашган ишлар бошқармаси касаба уюшмаси қўмитаси раиси Х.Бердиев, унинг раҳбари Х.Худойназаровнинг тантилиги тутиб ишчилар Рустам Нуров ва Рамазон Нуровларга ер-участкаси ажратишга жазм қилишган эди. Ахир бошқармага қарашли боғ қаровсиз ҳолда ётибди. Шу ердан жой ажратилса, кимнинг асакаси кетибди...

Шу масала юзасидан бошқарма маъмурияти ва касаба уюшмаси қўмитасининг қўшма йиғилиши ўтказилди. Раҳбарлар бирин-кетин сўз олиб Рустам Нуров ҳамда Рамазон Нуровлар кўп қаватли бинода қийналиб яшаётганликлари, боз устига узоқ йиллардан буён ҳалол ишлаётганликлари ва бошқа фазилатларини инобатга олиб истакларини қондирайлик, деган таклифни киритишди. Раҳбарлар инсон учун жон койитиб турганларидан кейин... Йиғилишда сўз олган бульдозерчи Б.Маматов, ишчи А.Тоғаев, бошқарма бошлиғининг ўринбосари Х.Хамдамов таклифни қўш қўллаб маъқулладилар.

Инсонга яхшилик қилиш, ҳамкасбини қўллаб-қувватлаш яхши, албатта. Бироқ тажрибали мутахассислар, раҳбарлар, 25-30 йилдан буён тер тўкиб келаётган қурувчилар бошқармага қарашли боғга шахсий уй қуриш учун рухсат бериш мутасаддилар ваколатига кирмаслигини ва умуман бу иш қонунга зид эканлигини наҳотки билишмаган бўлса?

Ўрни келганда боғ хусусида тўхталсак. Маҳаллий аҳоли бир вақтлар мазкур майдонда ҳамманинг ҳаваси келадиган мевазор бўлганлигини таъкидлашди. Раҳбарлар алмашди, анча сувлар оқиб ўтди. Маблағ йўқ, баҳонасида боғ ташландиқ ҳолга келди, оқибат натижада дарахтлар қуриб қолди. Қизиқ, боғни ҳашар йўли билан ҳам гуркиратса бўлади-ку? Олма, шафтоли,гилос, ўрик, ёнғоқ, нок каби неъматлар ўзларидан чиқса ёмонми?! Хафсаланинг йўқлиги, совуққонлик, ўзибўларчилик қурсин. Худди шу иллатлар туфайли ажойиб боғ харобазорга айланди. Ана энди 42 сотих ерда чиқиндилар уйими. Турли техника воситалари қалашиб ётибди. Ҳар қарич ер кўзга тўтиё бўлган бир пайтда бундай ношукурликни қандай изоҳлашга ҳайронсан киши. Боғ ўртасида Р.Нуров участкаси учун тикланган пойдевор мунғайиб турибди. Катта оила аъзолари идорама-идора юриб чарчашди.

Бу орада бошқарма бошлиғи Х.Худойназаров, касабақўм раиси Х.Бердиев бошқа ишга ўтиб кетдилар. Масала янада чигаллашди.

- Қонунни билмаса қийин экан, ер ташкилотники, ундан қандай фойдаланиш бизнинг ихтиёримизда деб ўйлагандик,- фикрини ифодалайди Х.Бердиев. - Очиғи, маҳалла қўмитасининг қароридан кейин туман ҳокимлигининг бирламчи ҳужжатлари бўлгандагина уй қуришга рухсат этилишини билмабман.

Масъул вазифада ишлайдиган кишининг жавоби шу бўлса, бошқалардан нима кутиш мумкин?

Ўзбекистон Республикаси Ер кодексининг 19-моддасида «... фуқароларнинг ерга мерос қилиб қолдириладиган умрбод эгалик қилиш ҳуқуқи мерос қилиб қолдириладиган умрбод эгалик қилиш ҳуқуқига доир давлат ҳужжатлари билан тасдиқланади...» дейилган. Ваҳоланки, Р.Нуров шу хусусдаги бирон бир ҳужжатга эга бўлмаган. Қонунни, ўз ҳуқуқини яхши билмаслик қимматга тушди. Кейин маълум бўлишича, у яхши ният билан қурилиш бошлаган жой 470 оила истиқомат қиладиган маҳалла фуқаролар йиғини учун маъмурий бино қуришга ажратилган экан. Ўз-ўзидан Р.Нуров қурилишни тўхтатишга мажбур бўлди. Эссиз маблағ, саъйи-ҳаракат.

- Бир неча йилдан буён давом этиб келаётган ер можаросига чек қўйилди,- дейди Қарши тумани ҳокими ўринбосари Б.Муртозаев,- 42 сотих ернинг бир қисми маҳалла ихтиёрига ўтди. Қолган ерда янги боғ барпо этилади. Бу барча учун сабоқ бўладиган воқеадир.

Шавкат СУЛТОНОВ, Абдунаби МАННОПОВ, «Ишонч» мухбирлари.

Касаба уюшмалари ва ижтимоий шерикчилик

ЯНГИЛИККА ИНТИЛГАН ЮТАДИ

Алоқа ходимлари касаба уюшмаси Марказий қўмитаси ижтимоий шерикчилик тамойили имкониятларидан тўла фойдаланиш мақсадида эътиборга молик тадбирлар тузиб амалга оширмоқда. Маълумки, ижтимоий шерикчилик мустақиллик шароитида келиб чиққан янги мафкуравий йўналиш. У касаба уюшмалари, давлат бошқаруви идоралари ва иш берувчилар ўртасидаги муносабатларда юзага келаётган барча муаммоларни фақат ҳамкорлик ва ўзаро келишув йўли билан ҳал этишни тақозо этади. Алоқа ходимлари касаба уюшмаси ижтимоий шерикчиликни амалга оширишнинг энг синалган услубларидан бири тармоқ битимларини пухта тузиш, унда имконият даражасида энг кўп кафолатлар мажмуини яратиш деб билмоқда.

БИРИНЧИ ДАДИЛ ҚАДАМ

Маълумки, корхона, ташкилот, турли муассасаларда жамоа шартномалари тузилади. Лекин, айрим жойларда етарли билим, тажриба, ташаббускорлик етишмаганлиги сабабли жамоа шартномалари пухта тузилмайди. Натижада меҳнаткашлар учун ижтимоий, иқтисодий, ҳуқуқий ҳимоя даражаси паст бўлиб қолмоқда.

Алоқа ходимлари касаба уюшмаси Марказий қўмитаси бу борада ўзига хос йўл танлаган. У ўз тармоғидаги компания, акциядорлик жамиятлари билан Битим тузади. Бу ҳужжатни тузиш олдидан катта тайёргарлик ишлари олиб борилади. Меҳнаткашлар таклиф-мулоҳазалари ўрганилади. Бу ишга иқтисодчилар, ҳуқуқшунослар, социологлар, олимлар, тармоқ раҳбарияти вакиллари, турли мутахассислар жалб этилади. Бозор муносабатлари, изланувчанлик асосида тузилган бу ҳужжатда тармоқ бўйича ишловчиларни ижтимоий ҳимоялаш кенг қамровли бўлмоқда.

Ўзбекистон почта ва телекоммуникациялар агентлиги билан тузиладиган тариф келишуви билан бир қаторда «Маҳаллий Телеком»,«Халқаро Телеком» акциядорлик компаниялари, «Ўзбекистон почтаси» Давлат акциядорлик компанияси,«Матбуот тарқатувчи» акциядорлик жамияти, «Ўзбектелеком Интернешнл» қўшма корхонаси билан ҳам тармоқ битимларини тузиш муваффақиятли бўлди.

Битимлар бажарилишини назорат қилишнинг қатъий тизими йўлга қўйилган. Шунинг учун ҳам ижро даражаси чакки эмас.

Битимларда меҳнатга ҳақ тўлаш, товон тўлаш қўшимча тўловлар, рағбатлантириш хиллари кенг киритилмоқда ва реал имкониятлардан келиб чиқилмоқда. Имкониятга қараб корхоналарда ўртача ойлик иш ҳақи ҳам таъкид қилинади.

Мазкур тармоқда тузилаётган битимларда ижтимоий ҳимоянинг барча турларига эътибор берилади ва ҳисоб-китоб қилинади. Шу жумладан, байрам ва дам олиш кунлари, ишдан ташқари вақтларда, кечки, тунги навбатлардаги ишлар учун меҳнат қонунчилигида белгиланганидан юқори миқдорда, касб-маҳорати оғир ва зарарли меҳнат шароитларидаги ишлар, ёз ва қиш фаслларида иқлим шароитлари, кўп йиллик хизматлари учун қўшимча ва устамалар, йўлкира, овқатланиш, хизмат юзасидан бошқа минтақага кўчиб борганлиги учун товон тўлашлар жорий этилган. Иш берувчи ташаббуси билан штатлар қисқартирилганда ходимларни ишдан озод қилишнинг қонунчиликда белгиланганига нисбатан имтиёзли шартлари, шунингдек, иш берувчи ҳисобидан уларни қайта ўқитиш масалалари ҳам ўз аксини топган. Мазкур ҳужжатда ижтимоий имтиёзлар кенг қамровда олинган ходимларга меҳнат таътилига чиққанда, никоҳ тўйи, узоқ муддат касал бўлганда, дафн маросими, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш учун, пенсияга чиққанда, ишлаб чиқаришда шикастланган марҳум ходим оиласига, ёлғиз пенсионерларга, 2 ёшдан 3 ёшгача бола тарбияси билан банд бўлган аёлларга, табиий офат ва бошқа фавқулодда ҳодисалардан зарар кўрган ходимларга моддий ёрдам кўрсатиш каби ижтимоий ҳимоянинг миқдорлари киритилган.

Ҳужжатда молиявий имкониятлардан келиб чиқиб, имтиёзлар кўламини кенгайтириш ҳуқуқи берилган. Шу боис жамоа шартномаларига қўшимча имтиёзлар киритилмоқда. Масалан, Тошкент телеграф-телефон станцияси, Самарқанд шаҳарлараро алоқа ҳудудий бошқармаси, «Сирдарё Телеком» акциядорлик жамияти ва бошқа корхоналарда йил давомида бир қатор имтиёзлар қўшимча қилинди.

Барча миқёсдаги касаба уюшма органлари вакилларининг тармоқ ҳайъат органларидаги иштироки ижтимоий шерикчиликнинг шакл ва услубларини ривожлантиришга ёрдам бермоқда. Марказий қўмита раиси Ўзбекистон почта ва телекоммуникациялар агентлигининг ҳайъати ва аттестация комиссияси, шунингдек «Ўзбекистон почтаси» Давлат акциядорлик компанияси Кузатув кенгаши аъзоси, бирлашган қўмиталар раислари эса акциядорлик жамиятлари кузатув кенгашларига аъзо қилиб сайланганлар. Бундай ҳол битимлар ва жамоа шартномаларининг қатъий бажарилишини таъ-минлаш билан бир қаторда тармоқ ва корхоналар миқёсида бошқа ижтимоий муаммоларни ҳал этишга имкон яратаяпти.

Чунончи, касаба уюшма органлари томонидан кам таъминланган оилаларни ижтимоий ҳимоялаш борасида ишлар олиб борилмоқда. 1998 йилда Марказий қўмита ва Ўзбекистон почта ва телекоммуникациялар агентлигининг «Оила йили»га бағишланган қўшма тадбирлари қабул қилинди. Шулар асосида «Самарқанд Телеком» шўъба корхонасида ярим йилда 66 кам таъминланган оилага 1 млн.239 минг сўм, «Самарқанд почтаси» Давлат акциядорлик жамиятида эса 16 кам таъминланган оилага 60 минг сўмлик моддий ёрдам кўрсатилди. Андижон вилоятида кам таъминланган ходимларга санаторийларга 27 та имтиёзли йўлланма, дам олиш уйларига 60 та бепул йўлланма ажратилди, болаларни соғломлаштириш масканига барча йўлланмалар бепул берилди.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши Ижроия қўмитасининг 1998 йил майдаги «Кўп болали, кам таъминланган оилалар фарзандларини ўқув дарсликлари билан таъминлашда ёрдам кўрсатиш тўғрисида»ги қарорини бажариш борасида катта ишлар амалга оширилди.

КАМЧИЛИКЛАР ИЛДИЗИ ҚАЕРДА?

Шу билан бир қаторда айрим алоқа корхоналари ва ташкилотларида битимлар ва жамоа шартномаларининг баъзи талаблари бажарилмаяпти. Чунончи, «Самарқанд Телеком» шўъба корхонаси, «Самарқанд почтаси» Давлат акциядорлик жамиятининг баъзи тизим бирликларида касб маҳорати учун, ноқулай меҳнат шароитларидаги иш учун устамалар тўланмаяпти, иш ҳақини ойига бир марта тўлаш ҳоллари юз бермоқда. «Самарқанд Телеком» шўъба корхонасининг «Оқтош», «Тойлоқ» бўлимларида тунги навбатдаги иш учун битимда кўрсатилганидан анча кам миқдорда иш ҳақи тўланаяпти. «Самарқанд почтаси» Давлат акциядорлик жамиятининг Тойлоқ бўлимида 12 ёшгача боласи бор аёлларга қўшимча таътиллар берилмаяпти. «Андижон Телеком» акциядорлик жамиятининг Булоқбоши бўлимида кўп йиллик хизматлар учун устамалар камайтирилган, қўшимча таътиллар берилмаяпти.

«Андижон почтаси» давлат акциядорлик жамиятининг Асака ва Андижон шаҳар бўлимларида, «Андижон Телеком» акциядорлик жамиятининг Куйганёр бўлимида, «Самарқанд Телеком» шўъба корхонасининг Жомбой бўлимида, Самарқанддаги шаҳарлараро алоқа ҳудудий бошқармаси «Сирдарё Телеком» акциядорлик жамиятининг Самарқанд кўчма колоннасида меҳнат қонунчилиги бузилиши яъни ёзма равишда шартнома тузмасдан ишга қабул қилиш, меҳнат қонунчилигида кўзда тутилмаган интизомий жазо чораларини қўллаш («Қатъий ҳайфсан», «Огоҳлантириш»,»Разрядини пасайтириш»), меҳнат таътилларини бериш жадвалини бузиш, вақтинчалик ишга қобилиятсизлик нафақаларини нотўғри ҳисоблаш, буйруқларни янги Меҳнат кодекси эмас, балки эски Меҳнат қонунлари Кодекси моддаларига асосланиб қабул қилиш ҳоллари мавжуд.

Андижон вилоятида ижтимоий шерикчилик тамойили вилоят ҳокимлиги ва касаба уюшмалар вилоят кенгаши ўртасида меҳнаткашларнинг ижтимоий-иқтисодий ва ҳуқуқий манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича ҳамкорлик келишувини тузиш орқали амалга оширилмоқда. Чунончи, 1996-1997 йиллар учун тузилган келишувда ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш, иш ҳақи, пенсия ва нафақаларни ўз вақтида тўлаш, аҳолига тиббий хизмат кўрсатишни яхшилаш, янги иш ўринларини барпо этиш каби масалалар кўзда тутилган эди.

1998 йилда ҳам амал қилинган мазкур келишув шарофати билан корхона ва ташкилотларда маъмурият ва касаба уюшма қўмиталари ўртасидаги ҳамкорлик янада ривожланди. Вилоят ҳокимлиги томонидан ижтимоий инфратузилмани ва соғлиқни сақлаш тизимини такомиллаштириш ва ривожлантириш, халқ таълими муассасаларида шароитларни яхшилаш, аҳолини табиий газ ва ичимлик суви билан таъминлаш борасида катта ишлар амалга оширилди.

Лекин шуни ҳам таъкидлаш керакки, бир қатор режалаштирилган тадбирлар бажарилмади. Чунончи, вилоят бўйича 1998 йил 1 июнга иш ҳақи тўланиши бўйича қарздорлик жами 967,1 млн. сўмни, шу жумладан агросаноат мажмуида - 762 млн.сўмни, енгил ва маҳаллий саноатда - 92,9 млн. «Мевасабзавотузумсаноат» холдинг компаниясида - 46,6 млн., соғлиқни сақлаш муассасаларида - 7,25 млн. халқ таълимида - 8,0 млн., автотранспортда - 25,5 млн., машинасозлик саноатида - 24,8 млн. сўмни ташкил этди. Меҳнат муҳофазаси ва техника хавфсизлиги қоидалари бузилиши оқибатида ишлаб чиқаришда содир бўлаётган бахтсиз ҳодисалар сони камаймаяпти. Пенсиялар ва кўп болали оилаларга нафақалар тўлашда барқарорликка эришилган бўлса-да, иш жойларида тан жароҳати олган шахсларга ва нобуд бўлган ходимлар оилаларига товон тўлашда узилишлар содир бўлмоқда.

* * *

Ижтимоий шерикчилик самарасини Асакадаги «ЎзДЭУавто» қўшма корхонаси мисолида кўриш мумкин. Ишчи ва хизматчиларнинг ўртача иш ҳақи 1997 йилда 1996 йилга нисбатан ўсиш 168 фоизни, 1998 йилнинг биринчи ярмида ўсиш 162 фоизни ташкил этди. Касаба уюшма ташкилоти тузилгунга қадар корхонада меҳнат таътили 12 иш куни эди. Олиб борилган музокаралар натижасида бугунги кунга келиб барча ишчи-хизматчиларнинг меҳнат таътили 24 иш кунига етказилди.

Таъкидлаш лозимки, «ЎзДЭУавто» қўшма корхонасида касаба уюшма ташкилоти тузиш пайтида касаба уюшма органлари корхонадаги чет эллик ҳамроҳларнинг бу масалага яхши тушуниб етмаганликларига дуч келишди. Фақат касаба уюшмалари тутган қатъий позиция натижасидагина бу тушунмовчилик бартараф этилди. Ҳозирги вақтда касаба уюшма қўмитаси корхона раҳбарияти билан шерикчилик муносабатларини ўрнатишга эришди ва шу боис қабул қилинаётган барча буйруқ ва меъёрий ҳужжатлар касаба уюшма қўмитаси билан олдиндан келишиб олинмоқда.

«Олтинкўл» акциядорлик жамияти, «Андижонавтойўл» бирлашмаси, шаҳар ижтимоий таъминот бўлими, «МАСК» қўшма корхонаси, Марказий банк вилоят бўлими, саноат-педагогика ва қурилиш коллежлари, «Андижон Телеком» акциядорлик жамияти, вилоят қурилиш ташкилотларида жамоа-шартномавий муносабатларни ривожлантиришга олиб келувчи ижтимоий шерикчилик муносабатлари таркиб топган.

Лекин, жамоа шартномаларини тузиш ва бажарилиши таҳлили шуни кўрсатадики, бошланғич ташкилотларда ижтимоий шерикчилик талаб даражасида, деб бўлмайди.

Айрим жамоа шартномаларида эса меҳнат қонунчилигига зид бўлган бандлар мавжуд. Масалан, «Ўз-Корам Ко» қўшма корхонасида Меҳнат кодексининг 134-моддасига хилоф равишда меҳнат таътилининг давомийлиги 12 иш куни қилиб белгиланган. «Андижон» нашриётида ходимнинг айбисиз иш тўхтаб қолингандаги тўлов миқдори Меҳнат кодексининг 159-моддаси талабларига тўғри келмайди. «ЎзДЭУавто» қўшма корхонасида иш сменасининг узунлиги 10 соат қилиб белгиланган, шунингдек оғир ва зарарли меҳнат шароитларидаги иш учун бериладиган қўшимча таътилни пуллик товон тўлаш билан алмаштириш мумкинлиги кўзда тутилган, бу эса Меҳнат Кодексининг 151-моддасига зиддир.

«Андижон полиэтилени» қўшма корхонаси, «Бунёд-М», «Оқ Ёр», «Андижон савдо», «Булоқбоши ипаги» акциядорлик жамиятларида, шунингдек, машинасозлик саноати, автотранспорт корхоналарида иш жойларини аттестация қилиш учун маблағ ажратилмаяпти, натижада махсус кийим-бош бериш, аёллар учун дам олиш хоналарини жиҳозлаш ишлари суст олиб борилаяпти.

Умуман вилоят бўйича жамоа-шартномавий муносабатлар касаба уюшма ташкилотлари тузилган хўжалик, ташкилот, турли муассасаларнинг 85,5 фоизда, шу жумладан 18 та қўшма корхона бошланғич ташкилотларидан 14 тасида жорий этилган. Кичик, ўрта ва хусусий тадбиркорлик корхоналарида эса жамоа-шартномавий муносабатлар жорий этилмаган.

Касаба уюшмага аъзо бўлишга ундовчи омиллар бир мунча сусайган. Халқ хўжалигида банд бўлган 805 минг кишининг 79,7 фоизи касаба уюшма аъзосидир. Мавжуд 19174 та хўжалик, ташкилот, турли муассаса, корхоналарнинг - 72 тасида, 51 та қўшма корхонанинг 18 тасида, 978 та акциядорлик жамиятининг 233 тасида касаба уюшма ташкилотлари тузилган холос.

Умуман, Андижон вилоят касаба уюшмалар кенгаши ва тармоқ касаба уюшма органлари томонидан давлат ва хўжалик идоралари билан шерикчилик муносабатларини доимий механизм шаклига айлантириш борасида маълум ишлар амалга оширилмоқда. Аммо, тармоқлар ва бошланғич ташкилотларда бу механизм етарли шаклланган, шу боис ижтимоий шерикчилик самарадорлиги етарли эмас. Бунда бюджетдан маблағ билан таъминланадиган иш берувчиларнинг касаба уюшма органлари билан музокара олиб борувчи вакиллик органларининг ваколати ва молиявий имкониятлари чекланганлиги, ижтимоий музокараларга учинчи шерик - товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар Палатасини етарли жалб этилмаганлиги, акциядорлик жамиятларида акциядорлар Кенгашлари кутилган даражада етарлича шаклланмаганлиги, ҳуқуқий билимларнинг етишмаслиги асосий сабаб бўлмоқда.

Фурқат туманидаги «Кўқон» ширкатлар уюшмасида иш звено усулида ташкил этилган. Бу эса деҳқонларнинг ерга бўлган муносабатини тубдан ўзгартирди.

6-Бекобод ширкати ихтиёрида 318 гектар ер бор. Тажрибакорлар янги ҳосилга пухта замин ҳозирлаш учун қишки ишларни агротехника қоидалари асосида олиб боришмоқда. Шудгорлаш ишлари ниҳоясига етди. Ерларга яхоб бериш, ариқ-зовурларни тозалаш қизғин бормоқда.

Суратда: механизатор Абдушукур Комилов.

Спорт ва жисмоний тарбия

ЎРИНЛИ ТАКЛИФ

Бекобод шаҳрида шаҳар касаба уюшмалари жисмоний тарбия ва спорт жамиятининг таъсис конференцияси бўлиб ўтди.

Конференцияда шаҳар тармоқ касаба уюшмалари, спорт клуби, болалар ва ўсмирлар спорт мактаблари, корхона, ташкилотлардан 100 дан ортиқ делегатлар қатнашдилар.

Маърузачи шаҳар касаба уюшмалари жисмоний тарбия ва спорт жамияти раиси вазифасини бажарувчи Н.Игнатенко шаҳарда эшкак эшиш спорти яхши йўлга қўйилганлиги ва ҳозирги кунда Бангкок шаҳрида бекободлик спортчилардан 7 киши мамлакатимиз шарафини ҳимоя этаётганлиги, «Металлург» футбол клуби олий лигада қатнашаётганлиги, Металлургия ишлаб чиқариш ҳиссадорлик жамияти, «Бекободцемент» акционерлик жамиятларида оммавий жисмоний тарбия ва спорт ишлари кенг халқ оммасига жалб этилаётганлиги ҳақида гапирди. Шу билан бир қаторда оммавий спорт ҳали кўпчилик корхона ва ташкилотларда ёмон аҳволда эканлигини, спорт майдончалари қаровсиз ҳолда ҳувиллаб ётганлигини, тармоқ касаба уюшма қўмиталари бу ишларга етарли даражада бош-қош бўлмаганликларини айтиб ўтди. Сўзга чиққан спорт фахрийси Александр Лисенко болалар-ўсмирлар мактаблари ишини жонлантириш, «Камолот» ёшлар жамғармаси, «Маҳалла» жамғармалари билан ҳамкорликда ўсмирларни спорт ишларига жалб этиш, маҳаллалар, мавзеларда спорт мусобақаларини мунтазам ўтказиб туришга эътиборни жалб этди.

Металлургия ҳиссадорлик жамиятидан вакил Юрий Ли эса, ҳозирги кунда мактаб спорт иншоотларини, шаҳардаги залларни таъмирлаб шу жойларда ўсмир-ёшларни кенг оммавий спорт ишларига жалб этиш мақсадга мувофиқ бўлар эди, деган фикрни билдирди.

Анжуманда Тошкент вилоят касаба уюшмалари кенгаши раиси М.Тўлаганова, Бекобод шаҳар ҳокими Ж.Насриддинов иштирок этдилар.

Мирза ҲАМДАМ.

Меҳнат ардоқлаган кишилар

АЁЛЛАРГА ИМТИЁЗ

Қишлоқ хўжалиги илмий - ишлаб чиқариш маркази қошидаги Ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий - тадқиқот институти жамоаси биология фанлари номзоди Эркин Исмоиловни касабақўм раислигига сайлаб адашмади.

Мана шунга ҳам олти йил бўлаяпти.

Табиатан ташкилотчи ва ташаббускор Эркин Исмоилов меҳнаткашларни қўллаб қувватлаш ва рағбатлантириш учун астойдил ҳаракат қилаётир.

- Инсон меҳнатини қадрлаш ҳам фарз, ҳам қарздир,-дейди у.-Жамоада узоқ йиллар ҳалол меҳнат қилиб, фанимизга хизмати синган ходимлар иззат-икром билан нафақага кузатилаяпти. Чунончи, шу йилнинг ўтган даврида лаборатория мудири, қишлоқ хўжалиги фанлари номзоди Бахтиёр Одилов, катта илмий ходим, биология фанлари номзоди Чўлпон Алибековалар ҳурмати жойига қўйилди. Маъмурият ва касаба уюшма қўмитаси меҳнат фахрийларига икки ойлик маош миқдорида мукофот пуллари ҳамда эсдалик совғалари топширди, бундан ташқари ҳар байрамда 13 та кам таъминланган оилага моддий ёрдам кўрсатилади.

Тўй ўтказаётган ишчи-хизматчиларга бир ойлик, маърака ўтказаётганларга эса икки ойлик маош миқдорида ёрдам пули берилаяпти. Тунги навбатчиликда ишлаётган ходимларга 1,5 баробар миқдорда иш хақи ёзилади. Улар махсус анжомлар билан таъминланган. Шу йилнинг ўтган даврида кам таъминланган оилалардан 20 кишига касаба уюшма қўмитаси ҳисобидан моддий ёрдам берилди.

- Илмий-тадқиқот институти ҳузуридаги ошхона ҳамиша гавжум. Чунки, бу ерда ишчи-хизматчиларга таомлар 50 фоиз арзон нархда сотилади. Зарарли жойда ишловчилардан 68 кишига эса бепул сут маҳсулотлари тарқатиш ташкил этилган.

Касабақўм фаолияти билан яқиндан танишар эканмиз, бу ерда амалга оширилаётган ижтимоий ҳимоя борасидаги ишлардан барча ходимлар миннатдор эканликларини ҳис этдик.

Айниқса, хотин-қизларни ижтимоий-иқтисодий муҳофазалаш биринчи галдаги вазифалардан қилиб қўйилган. Оила йили дастуридаги тадбирларга асосан 3 ёшдан 14 ёшгача фарзанди бўлган оналар ишдан ташқари вақтда меҳнат қилишга жалб этилмайдилар. Ёш болали аёлларнинг кунлик иш вақти 1 соатга қисқартирилган.

Яқинда 33 нафар ишчи-хизматчига олти сотихдан томорқа берилди. Шунингдек, Тошкент аграр университетини тугатган етти нафар ёш мутахассис иш ва ётоқхона билан таъминландилар.

Қибрай туманидаги «Салар» шаҳарчаси ҳудудидаги Бобур маҳалласининг оқсоқоли, қишлоқ хўжалиги фанлари номзоди Ботир Ўтанбоев билан суҳбат чоғида илмий-тадқиқот институти раҳбарияти ва касаба уюшма қўмитаси маҳалладаги кам таъминланган оилаларга, уруш ва меҳнат фахрийларига ҳам меҳр-саховат кўрсатаётганини эшитдик.

Меҳнати эъзозланиб, моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириб борилаётган олимлар, табиийки, илм-фан ривожига муносиб ҳисса қўшиш иштиёқидалар. Бир неча йиллардан буён чет эл фирмалари билан шартнома асосида иш олиб борилаяпти. Бу ерда Германиянинг «БАСФ», Япониянинг «СУМИТОМО-КЭМИКАР КО ЛТД», Швецариянинг «СИБА ГЕЙЧИ» фирмаларидан келтирилаётган химикатлар тажрибадан ўтказилмоқда.

-Ютуқларимиздан кўнглимиз тўлади, аммо муаммолар ҳам йўқ эмас,- дейди Эркин Исмоилов,- илмий-тадқиқот институтимизда тажрибали мутахассислар етишмайди, айниқса ёш, иқтидорли илмий ходимларни жалб этиш зарурати туғилмоқда.

Илмий-тадқиқот институти директори Мурод Рашидовнинг таъкидлашича, жамоада касабақўм ўз мавқеига эга. Ҳамма унга ишонади. Бунда шубҳасиз касабақўм раиси, вилоят агросаноат ходимлари касаба уюшмаси раёсатининг аъзоси Эркин Исмоиловнинг хизматлари катта.

Абдулла АЙИЗОВ,
«Ишонч» мухбири.

Балиқчи туманидаги «Муҳаммадсаид» фермер хўжалиги йил бошида говмишлардан 22 тонна сут соғиб олишни ўз олдига мақсад қилиб қўйганди. Лекин, молларни меҳр билан парваришлаш, ишни тадбиркорлик билан ташкил этиш ҳисобига шу кунгача 36 тонна сут етиштирилди.

Суратда: Фермер Исроилжон Мелмбоев.

Баҳтиёржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

Во, ажаб!

«ОЛТИН» ТУХУМ

Паррандачилик етти ҳазинанинг бири, десак Сариосиё туманидаги паррандачилик фабрикасининг бошлиғи Маҳмуд Кўчаров ерга қарайди. Боиси, мазкур жамоада муаммолар шу даражада кўпайиб кетдики, оқибатда мутасаддилар калаванинг учини йўқотиб қўйишди. Эътибор қилинг, фабрика 290 гектар майдонни ишғол қилган. Замонавий усулда жиҳозланган, ҳар бирида 15 мингтадан товуқ боқиш мумкин бўлган 23 та хона мавжуд. Айни пайтда бу йирик фабрикада 18 мингта товуқ асралмоқда. Масъулиятсизлик, ўзибўларчилик оқибатида ўтган 9 ойда 27 минг бош парранда нобуд бўлди. Ихтиёрларида 8 мингта товуқ қолди, холос. Гапга чечанлар бу ерда «олтин» тухум олинаяпти, деб аския қилиб қўйишади. Киноя ўринли. Ҳисоб-китобга қараганда кунига бир ярим мингта тухум олинмоқда. Унинг биттаси 37 сўмга тушаяпти. Фабриканинг 102 нафар ишчи-хизматчиси (23 нафари қоровул) ҳушёрлик билан товуқларни асраш, қишдан омон-эсон олиб чиқиш ҳаракатини қилишаяпти. Бахтга қарши зиён тобора кўпайиб бораяпти. Таъкидланган 9 ойда 11 миллион сўм зарар кўрилди. Харидорнинг эса бундай харажатлар билан иши йўқ - тухумни бозорда савдолашиб олаверади...

- Паррандага емиш йўқ,- дейди раҳбар М.Кўчаров.

- Шўрчи дон комбинатидан истаганча ем олиш мумкин-ку?

- У ёққа боролмаймиз, корхонадан 1 миллион сўм қарзимиз бор.

- Пул бўлмаса, ем бўлмаса қишли-қировли кунларда ҳаёт қандай кечади?

Савол очиқ қолди. Бу ёғини сўрасангиз, фабрика туман электр идорасидан ҳам 4 миллион сўм қарздор. Бозор талаби қатъий. Омилкор, ташкилотчи, бир сўмни қаердан олиб, қаерга сарфлашни биладиган кишиларгина кўнгилдагидек фаолият юрита оладилар. У буни баҳона қилган, боқимандаликка берилганлар эса инқирозга юз тутади. Юқоридаги мисол бунинг исботидир.

Тожиддин РАЗЗОҚ,
«Ишонч» мухбири.

мухбир бонг уради

ҚИММАТГА ТУШАЁТГАН СУСТКАШЛИК

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «1999 йил ҳосили учун кузги-қишки агротехника тадбирларини ўз вақтида ўтказиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори қабул қилинди. Мазкур ҳужжатда таъкидланганидек, Қорақалпоғистонда ҳам келгуси йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирларнинг ўз вақтида ва сифатли ўтказилишида талабчанлик бўшаштириб юборилган, муҳим агротехника усулларини бажаришнинг меъёр ва қоидалари бузилишига, айниқса, кузги шудгорлаш органик ва маъданли ўғитлар солинмасдан ўтказилишига йўл қўйилмоқда. Шу муносабат билан мазкур ҳудудда ўғитдан қандай фойдаланилаётгани хусусида фикр юритишга жазм қилдик.

Келаси йил Қорақалпоғистонда бир неча юз минг гектар ерда деҳқончилик қилинади. Бунинг учун кузги-қишки тадбирлар ўтган йилга нисбатан барвақт бошлаб юборилди. Хусусан, «Ўзагрокимётаъминот»нинг Қорақалпоғистон бирлашмаси шу йил декабр охиригача маъданли ўғитлар етказиб беришни йиллик нормага нисбатан 40 фоизга етказишни режалаштирган. Аммо, бу кўрсаткичга эришиш учун талай муаммолар кўндаланг бўлиб турибди. Масалан, юқоридаги жамоа йилига 2,5-3 минг вагон кимёвий ўғитларни ташқаридан ташиб келтириш учун ўртача 250-300 миллион сўм сарфлайди. Бу юклар хўжаликларга етиб боргунча яна харажат бўлади. Чунки Орол бўйи ҳудуди ўғит ишлаб чиқарувчи корхоналардан анча узоқда жойлашган. Устига-устак минг машаққатлар билан олиб келтирилган ўғитлардан фойдаланишга ғоят масъулиятсизлик билан ёндошилмоқда. Жумладан, жорий йил Германиядан 876 миллион сўм сарфлаб пацет ва базарган гербицидлари сотиб олинди. Аммо уни қабул қилиб олишда, хўжаликларга етказиб бериш асоссиз равишда кечиктирилди. Уларни далаларга сепиш белгиланган муддатларда ўтказилмади. Фақат 60 минг гектардаги шолизорларни бегона ўтчўплар босиб кетгани ниҳоятда қимматга тушди.

Шунингдек, бошқа турли ўсимликларга берилаётган маъданли ўғитларнинг ҳам самараси кўринмаяпти. Бирлашма эса ҳозирги кунда 2 миллиард 600 миллион дебиторлик, 2 миллиард 200 миллион сўм кредиторлик қарзлари билан бу борада энг «пешқадам»лардан ҳисобланади. Ҳақли савол туғилади, қилинаётган ишлар натижа бермаётган экан, шунча харажат сарфлаб, оворагарчиликлар эвазига ўғит ташиб келтириш шартмиди? Ўғитни сақлаш, уни меъёрида ўз вақтида беришда совуққонлик қилаётган мутасадди раҳбарларга нега тегишли чора кўрилмаётир? Ахир, самарали фойдаланиш, маҳаллий имкониятларни тезроқ ишга солиш пайти аллақачон келди-ку?! Бизнингча буларнинг барчасига тўлақонли жавоб топишнинг иложи бор. Мисол учун, Қорақалпоғистонда ўғит сифатида ғоят катта самара берадиган глоуконит минералининг заҳираси бор. Унинг таркибида 20 га яқин микроэлементлар мавжуд. Ундан олинган аммофосни калий, фосфор ўғити сифатида фойдаланилса, тупроқ таркиби ва экологик ҳолати яхшиланиб, ҳосилдорлик кескин ортиши аллақачон илмий ва амалий жиҳатдан тўла асосланган.

Бундан икки йил олдин асосан Нукус ва Тахтакўпир туманлари ҳудудларидаги конлардан 22 минг 600 тонна глоуконит ташиб олиб, фойдаланилган ва бу ўғит жуда яхши самара берган эди. 1997-98 йилларда эса бу фойдали иш эътибордан четда қолиб кетди. Бундай масъулиятсизликка тезроқ барҳам бериб, табиат инъомидан унумли фойдаланмоқ даркор. Шунинг учун бирлашма глоуконитни тайёрловчи корхона қуришни бошлаб юборса, тегишли юқори ташкилотлар эса мана шу хайрли тадбирни амалга оширишга амалий ёрдам кўрсатсалар нур устига аъло нур бўлур эди. Чунки, ишлаб чиқарилган мазкур ўғитнинг тоннаси хўжаликларга бор-йўғи беш юз сўмга тушади. Агарда ҳозирги кунда бир тонна маъданли ўғитларнинг жойларга етказиб берилиши ҳисоб-китоб қилинса, ички имкониятлардан фойдаланишда сусткашликка йўл қўйилаётгани бизга қанчалик қимматга тушаётгани яққол кўзга ташланади.

Иккинчи масала, Қорақалпоғистонда маҳаллий ўғит жамғариш, ундан фойдаланишга эътибор сусайиб кетди. Олдинлари йилига 400 минг тоннагача маҳаллий ўғит жамғарилиб, фойдаланиларди. Шу кеча-кундузда эса 5-6 минг тоннадан ошмаяпти. Шундай экан, маҳаллий ўғит ва глоуконитни имкони борича кўпроқ жамғариш ва улардан самарали фойдаланиш керак.

Абду РАҲМОН,
«Ишонч» мухбири.

TV

ДУШАНБА, 14

ЎзТВ I

6.30 ''Ассалом, Ўзбекистон!''
8.00-8.40 ''Таҳлилнома''.
*
8.40 ''Ўзлик''. Бадиий-публицистик кўрсатув
9.05 ''Жан Кристофф''. Телевизион бадиий фильм. 7-қисм.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
10.05 Кино янгиликлари.
10.20 ''Ўзбек киноси ижодкорлари''.
10.40 ''Олтин тож''. Телевизион ўйин.
11.05 ''Жаҳон спорти''.
11.15 ''Қувноқлар ва зукколар''.
12.05 Кундузги сеанс. ''Доктор Жекил ва мистер Хайднинг ғаройиб саргузаштлари''. Бадиий фильм
13.35 ''Обод уйда пок одамлар яшайди''. Таҳ-лилий кўрсатув.
14.10-14.40 Ўзбекистон телерадиокомпанияси мақомчилар ансамблининг концерти.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 ''Ҳа, ҳа, ҳа''. Ҳазил, ҳажв, ҳангома.
18.30 ''Олам ва одам''.
18.45 ''Бир наво истар кўнгил''. Мусиқий дастур.
19.05 ''Иқтисод ва биз''.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00, 23.20 Эълонлар.
19.30 ''Ахборот'' (рус тилида).
20.00 Биржа ва банк хабарлари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 ''Ахборот''.
21.05 ''Ўзбектелефильм'' намойиш этади. Одил Ёқубов. ''Адолат манзили''. Видеофильм премьераси. 1-серия.
22.00 Санъат усталари ва ёш ижрочиларнинг концерти.
22.40 ''Кусто командасининг сув ости саргузаштлари''. Телесериал. 3-қисм.
23.25 XIII Осиё ўйинлари кундалиги.
23.40 ''Ахборот''.
00.10-00.15 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 ''Янги авлод'' студияси намойиш этади (''Қувноқ учрашув'', ''Мульттомоша'')
18.40 Ақл ёшдамас.
18.55 Мусиқий лаҳзалар.
19.00 ''Давр''. Ахборот дастури.
19.25 Буюк юрт фарзандиман. Қўқон политехника коллежи.
19.40, 20.35, 22.25 Эълонлар.
19.45 ''Морена Клара''. Телесериал. Охирги серия.
20.40 Жаҳон. Халқаро шарҳ.
21.00 Араб эстрадаси.
21.10 ''Ёшлар'' телеканалида.
21.15 ''Ўзбегим''.
21.35 Эгиз қўшиқлар.
22.00 ''Давр''. Ахборот дастури.
22.30 Синема.
00.15 ''Хайрли тун!''

ЎзТВ III

17.55 Кўрсатувлар дастури.
18.00 ''ДАРАКЧИ''.
18.10 ''Ерилтош''. Мульттўплам.
18.20 Телефакт (рус тилида)
18.30 ''Сен ҳақингда ва сен учун'' (рус тилида).
18.45 ''Санта-Барбара''. Телесериал.
19.25, 19.55, 20.25,21.00 Эълонлар.
19.30 ''Ахборот'' (рус тилида).
20.00 ''Сен ҳақингда ва сен учун'' (ўзбек тилида).
20.10 ''Япония ҳақида ҳикоялар''.
20.30 ''Ахборот''.
21.05 ''Таггерт''. Телесериал.
21.55 Телефакт (ўзбек тилида).
22.05 ''Бумеранг''.
22.25 ''Минг бир маслаҳат''.
22.30 ''ДАРАКЧИ''.
22.40 ''Спорт-тайм''.
23.05 Оҳанглар ва эълонлар.
23.15 Саргузашт фильмлар экрани.
00.40 ''ТТВ мусиқаси'' (ўзбек тилида)
01.10 ''Хайрли тун, шаҳрим!''

ЎзТВ IV

16.45 Кўрсатувлар тартиби
16.50 ''Мультсайёра''
*
17.10-18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
18.45-18.55 ''Масжиди калон''. Телефильм.
Россия жамоат телевидениеси
18.55 КВН-98.
21.00 ''Время''.
*
21.30 ''Муҳаббат тарихи''. Телесериал. 152-қисм.
22.15 ''Оламда нима гап?'' Ахборот кўрсатуви.
22.20 ''Замонавий дизайн''.
22.40 ''Вақт хазинасидан''.
23.00 ''Вести''.
23.35 Киносеанс. ''Киборг полициячи-II''. Бадиий фильм.
01.00 ''Ахборот'' (рус тилида)
01.25 ''Сўнгги романс''. Бадиий фильм. 1-серия.
02.35-02.40 ''Тунингиз осуда бўлсин!''

30-канал

Соат 15.00га қадар линияда профилактика.

15.05, 18.00, 19.55, 20.00, 01.15 — «ТВ-ҳамкор», «Метеохабар».
15.30 «Олов ғилдираги». Телесериал(Бразилия).
16.00 «Эсдалик учун дастхат». Мусиқий-дам олиш дастури.
16.30 «Нано». Телесериал(Аргентина).
17.15 «Карапуз-ТВ».
17.40 «Шаддодлар ва гўзаллар». Телесериал(АҚШ).
18.20 «Элен ва болалар». Ёшлар телесериали(Франция).
18.45 «Қора марварид». Телесериал(Аргентина).
19.30 «Оқ тўти» клуби». Ҳажвий дастур.
20.20 «Клип-совға».
21.10 Спорт янгиликлари.
21.35 «Юлдузлар чарақлаган душанба».
23.15 «Биринчи даражадаги котиллик». Сериал(АҚШ).
24.00 «Бойўғлига навбат».
00.50 Тунги мусиқий канал.

ҚозТВ

6.30 «Кечаси ётиб ўйла, эрталаб туриб сўйла».
8.00 «Кучукдан ташқари қайиқда учовлон». Бадиий фильм. 2-серия.
***
16.25 «Хит-парад».
16.35 «Қозоғистон-2030».
16.50 «Гутен абенд!» Немис таҳририятининг кўрсатуви.
17.15 «Ютуқ» салони.
17.20 «Бола тилидан».
17.50 «Бергамолик Труффальдино». Бадиий фильм. 1-серия.
19.00 Мультфильм.
19.15 «Сифат».
19.35 «Юртдошлар».
20.00 «Сокин сувлар». Телесериал.
21.00 «Оқшом». Ахборот кўрсатуви.
21.50 «Астана».
22.10 Бадиий фильм.
23.35 «Ютуқ» салони.

СЕШАНБА, 15

ЎзТВ I

6.30 ''Ассалом, Ўзбекистон!''
8.00-8.30 ''Ахборот''.
***
8.30 Республика газеталарининг шарҳи.
8.45 Лирик тароналар.
9.10 ''Кусто командасининг сув ости саргузаштлари''. Телесериал. 3-қисм.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
10.05 ''Жасорат''.
10.20 Алифбо сабоқлари.
10.50 ''Осон эмас бу майдон ичра...'' Адабий кўрсатув.
11.15 ''Томчи''.
11.30 ''Мактублар—кабутарлар''.
12.05 ''Яшил орол сири''. Мультфильм.
12.15 ''Эстрада ва ёшлар''.
12.40 ''Ўзбектелефильм'' намойиш этади. Одил Ёқубов. ''Адолат манзили''. Видеофильм премьераси. 1-серия.
13.35-14.00 ''Юртимиз байрами''.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 ''Фарғоналик болалар даврасида''.
18.25 ''Юртимиз байрамлари''.
18.50 ''Экран куйлари''.
19.05 ''Бинокор''.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00, 22.55 Эълонлар.
19.30 ''Ахборот'' (рус тилида).
20.00 ''Иқтисодиёт чорраҳаларида''.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 ''Ахборот''.
21.05 ''Акс садо''.
21.35 ''Ўзбектелефильм'' намойиш этади: Одил Ёқубов ''Адолат манзили''. Видеофильм премьераси. 2-серия.
22.15 ''Дугоналар бормисиз?'' Мусиқий дастур.
23.00 XIII Осиё ўйинлари кундалиги.
23.15 ''Ўзлигинг намоён қил''. Экранда — Хоразм вилояти.
23.45 ''Ахборот''.
00.15-00.20 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 ''Кусто командасининг сув ости саргузашти''. Телесериал.
18.55 Мусиқий лаҳзалар.
19.00 ''Давр''. Ахборот дастури.
19.25 Ёшлар ва спорт.
19.40, 20.35, 22.25 Эълонлар.
19.55 ''Ёшлар'' телеканалида премьера. ''Доктор Финли''. Телесериал (Шотландия)
20.40 Юксалиш.
20.45 ''Ёшлар'' телеканалида.
21.00 ''Ёшлар'' телеканалида премьера. ''Аёл зоти''. Кўп қисмли бадиий фильм. 6-қисм.
20.30 ''Очун''. Жалолиддин юрган йўлларда.
21.50 Шарқ эстрадаси.
22.00 ''Давр''. Ахборот дастури.
22.30 Синема. ''Тўсиқ билмас севги''. Мелодрама.
00.10 ''Хайрли тун!''

ЎзТВ III

17.55 Кўрсатувлар дастури.
18.00 ''ДАРАКЧИ''.
18.10 Болалар учун. ''Энди эртак бошланади''.
18.30 ''Санта-Барбара''. Телесериал.
19.15 ''Табиат шифохонаси''.
19.25, 20.25, 21.00 Эълонлар.
19.30 ''Ахборот'' (рус тилида).
20.00 ''Дунёнинг бир бўлаги''.
20.20 ''Ҳиндистондан салом!'' Мусиқий клип.
20.30 ''Ахборот''.
21.05 ''Таггерт''. Телесериал.
21.55 ''Туризм ҳақида''. Ҳафталик шарҳ.
22.25 ''Бешинчи ўлчов''.
22.45 ''ДАРАКЧИ''.
22.55 ''Бу — джаз''.
23.15 ''Морт ва Фил''. Мультсериал.
23.40 Оҳанглар ва эълонлар.
23.50 Кинонигоҳ.
01.35 ''Хайрли тун, шаҳрим!''

ЎзТВ IV

Россия жамоат телевидениеси 7.30-9.00
*
16.45 Кўрсатувлар тартиби.
16.50 ''Мультсайёра''.
*
17.10-18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
Россия жамоат телевидениеси
18.45 ''Бу ерда ва ҳозир''.
19.05 ''Мавзу''.
19.45 ''Синган чироқлар кўчаси-2''. Милиция сериали.
20.45 ''Хайрли тун, кичкинтойлар!''
21.00 ''Время''.
*
21.35 ''Муҳаббат тарихи''. Телесериал. 153-қисм.
22.20 ''Оламда нима гап?'' Ахборот кўрсатуви.
22.25 ''Дунёқараш''. Тележурнал.
22.45 ''Долзарб мавзу''.
23.00 ''Вести''.
23.30 ''Подиум''.
23.45 Киносеанс. ''Онтарио соҳилида бўлган воқеа''. Бадиий фильм.
01.20 ''Ахборот'' (рус тилида)
01.45 Тунги сеанс. ''Сўнгги романс''. Бадиий фильм. 2-серия.
02.55-03.00 ''Тунингиз осуда бўлсин!''

30-канал

8.05, 13.50, 18.00, 19.55, 20.00, 01.15 — «ТВ-ҳамкор», «Метеохабар».
8.30 «Табассум-ла ярим соат».
9.00 «Кинононушта».
10.30 «Бержерак». Детектив телесериал(Англия).
11.20 Тонгги киносеанс.
13.00 «Еввойи мушук». Телесериал(Бразилия).
14.10 Кундузги киносеанс.
15.30 «Олов ғилдираги». Телесериал.
16.00 «Кино оламида». Ахборот-дам олиш дастури.
16.30 «Нано». Телесериал.
17.15 «Карапуз-ТВ».
17.40 «Шаддодлар ва гўзаллар». Телесериал.
18.20 «Элен ва болалар». Телесериал.
19.30 «Ғаройиб воқеалар». Телесериал(АҚШ).
20.20 «Клип-совға».
21.10 Спорт янгиликлари.
21.35 «Оилавий кино».
23.15 «Биринчи даражадаги котиллик». Сериал.
24.00 «Бойўғлига навбат».
00.50 Тунги мусиқий канал.

ҚозТВ

6.30 «Кечаси ётиб ўйла, эрталаб туриб сўйла».
8.00 «Бергамолик Труффальдино». Бадиий фильм. 1-серия.
***
16.30 «Хит-парад».
16.55 Саҳна янгиликлари.
17.25 «Ютуқ» салони.
18.00 «Бергамолик Труффальдино». Бадиий фильм. 2-серия.
19.15 «Сифат».
19.35 «Юртдошлар».
20.00 «Сокин сувлар». Телесериал.
21.00 «Оқшом». Ахборот кўрсатуви.
21.50 «Астана».
22.10 Спорт янгиликлари.
22.15 «Давлат чегараси». Бадиий фильм. 7-серия.
23.30 «Ютуқ» салони.

ЧОРШАНБА, 16

ЎзТВ I

6.30 ''Ассалом, Ўзбекистон!''
8.00-8.30 ''Ахборот''.
***
8.30 ''Ер ва диёр тароналари''.
8.50 ''Инсон — ҳаёт гултожи''
9.05 ''Жан Кристофф''. Телевизион бадиий фильм. 8-қисм.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
10.05 Янги алифбони ўрганамиз.
10.35 ''Остонаси тиллодан...'' Адабий кўрсатув.
11.00 ''Мусиқа ва замон''.
11.30 ''Акс садо''.
12.05 ''Эски хужрада''. Мультфильм.
12.15 ''Муҳаббат дарси''.
12.45 ''Ўзбектелефильм'' намойиш этади. Одил Ёқубов ''Адолат манзили''. Видеофильм премьераси. 2-серия.
13.25-14.00 ''Зиё''.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 Болалар учун. ''Орзули олам бу''.
18.30 ''Қалқон''.
18.45 ''Сиҳат-саломатлик''.
19.05 ''Қалб минбари''.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00, 23.15 Эълонлар.
19.30 ''Ахборот'' (рус тилида)
20.00 ''Таълим-тарбия миллий дастури — амалда''.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 ''Ахборот''.
21.05 ''Ўзбектелефильм'' намойиш этади. Одил Ёқубов ''Адолат манзили''. Видеофильм премьераси. 3-серия.
21.45 ''Севги сурури''. Мусиқий дастур.
22.05 ''Тафсилот''.
22.25 ''Кусто командасининг сув ости саргузаштлари''. Телесериал. 4-қисм.
23.20 XIII Осиё ўйинлари кундалиги.
23.35 ''Ахборот''.
00.05-00.10 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 ''Янги авлод'' студияси намойиш этади (''Билағон маслаҳати'', ''Ўйна болажон, ўйна'', ''Мульттомоша'').
18.40 ''Ёшлар'' телеканалида ёшлар.
18.55 Мусиқий клип-антракт.
19.00 ''Давр''. Ахборот дастури.
19.25 Қалб садолари.
19.35 ''Ракурс''. Халқаро кураш федерацияси раиси Комил Юсупов.
20.00 ''Спорт-лотто''.
20.10 ''Лаззат''.
20.25, 23.05 Эълонлар.
20.30 ''Ринг''.
20.45 ''Талқин''.
21.10 Танишинг: Равшан Тиллахонов.
21.25 ''02 тўлқинида''.
21.35 ''Спектаклдан сўнг''. Ҳамза театри актёри Тоҳир Саидов.
21.55 ''Ёшлар телеканалида''.
22.00 ''Давр''. Ахборот дастури.
22.25 Ҳаммаси мода ҳақида.
22.45 Хит коллекция.
23.10 Синема. ''Фазовий хайдовчилар''. Жангари фильм.
00.40 ''Хайрли тун!''

ЎзТВ III

17.55 Кўрсатувлар дастури.
18.00 ''ДАРАКЧИ''.
18.10 ''Ерилтош''. Мульттўплам.
18.30 ''Санта - Барбара''. Телесериал.
19.15 ''Усто''. Телелавҳа.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар.
19.30 ''Ахборот'' (рус тилида)
20.00 ''Онагинам''.
20.20 Мусиқий лаҳза.
20.30 ''Ахборот''.
21.05 ''Таггерт'', Телесериал.
21.55 Эстрада концерти.
22.05 ''Менинг Тошкентим''. Муаллифлик кўрсатуви.
22.40 ''ДАРАКЧИ''.
22.50 ''Кўзгу''.
23.10 Оҳанглар ва эълонлар.
23.20 Видео - ''О''.
01.00 ''Хайрли тун, шаҳрим!''

ЎзТВ IV

Россия жамоат телевидениеси 7.30-9.00
*
16.45 Кўрсатувлар тартиби.
16.50 ''Мультсайёра''.
*
17.10-18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
Россия жамоат телевидениеси
18.45 ''Шу ерда ва ҳозир''.
19.05 ''Инсон ва қонун''.
19.45 ''Синган чироқлар кўчаси''. Милиция сериали.
20.45 ''Хайрли тун, кичкинтойлар!''
21.00 ''Время''.
*
21.40 ''Муҳаббат тарихи''. Телесериал. 154- қисм.
22.25 ''Оламда нима гап?'' Ахборот кўрсатуви.
22.30 ''Дурдаршан''.
22.50 ''Бу бўстон аро...''
23.00 ''Вести''.
23.30 ''Шохсупа сари йўл''.
23.50 Киносеанс. ''Она Хиндистон''. Бадиий фильм. 1-серия.
01.10 ''Ахборот'' (рус тилида)
01.35 ''Она Ҳиндистон''. Бадиий фильм. 2-серия.
02.55-03.00 ''Тунингиз осуда бўлсин!''

30-канал

8.05, 13.50, 18.00, 19.55, 20.00, 01.15 — «ТВ-ҳамкор», «Метеохабар».
8.30 «Табассум-ла ярим соат».
9.00 «Кинононушта».
10.30 «Бержерак». Телесериал.
11.20 Тонгги киносеанс.
13.00 «Еввойи мушук». Телесериал.
14.10 Кундузги киносеанс.
15.30 «Олов ғилдираги». Телесериал.
16.00 «Даракчи». Мусиқий-дам олиш дастури.
16.30 «Нано». Телесериал.
17.15 «Карапуз-ТВ».
17.40 «Шаддодлар ва гўзаллар». Телесериал.
18.20 «Элен ва болалар». Телесериал.
18.45 «Қора марварид». Телесериал.
19.30 «Тасодифий гувоҳ». Хужжатли сериал.
20.20 «Клип-совға».
21.10 Спорт янгиликлари.
21.35 «REN TV синематикаси».
23.15 «Биринчи даражадаги котиллик». Сериал.
24.00 «Бойўғлига навбат».
00.50 Тунги мусиқий канал.

ҚозТВ

ҚОЗОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУСТАҚИЛЛИГИ КУНИ

6.30 «Кечаси ётиб ўйла, эрталаб туриб сўйла».
8.00 «Бергамолик Труффальдино». Бадиий фильм. 2-серия.
9.20 Мультфильм.
9.40 «Менинг исмим Хўжа». Бадиий фильм.
11.15 «Энши балапан».
11.45 Телефильм.
***
16.00 «Хажвчилар овули».
16.30 «Хит-парад».
16.40 Бугун — Қозоғистон Республикаси мустақиллиги куни.
17.00 «Менинг Ватаним». Видеофильм.
17.50 «Сарман» ансамбли концерти.
18.50 Мусиқа оламида.
19.20 «Республика байрам либосида». Махсус кўрсатув.
19.35 «Юртдошлар».
20.00 «Нурсултон Назарбоев» Хужжатли публицистик видеофильм премьераси.
21.00 «Оқшом». Ахборот кўрсатуви.
21.50 Спорт янгиликлари.
21.55 Мустақиллик кунига бағишланган байрам концерти.
22.25 «Югураётган нишон». Бадиий фильм.

ПАЙШАНБА, 17

ЎзТВ I

6.30 ''Ассалом, Ўзбекистон!''
8.00-8.30 ''Ахборот''.
*
8.30 Республика газеталарининг шарҳи.
8.45 ''Қўшиқ — маънавият кўзгуси''. Мусиқий дастур.
9.10 ''Кусто командасининг сув ости саргузаштлари''. Телесериал. 4-қисм.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
10.05 ''Теран томирлар''.
10.30 ''Созга солдим Алпомишни''.
10.50 Болалар учун. ''Компьютер сабоқлари''.
11.10 ''Оламни асранг''.
11.35 ''Соз сеҳри''. Мусиқий дастур.
12.05 ''Ажаб саодат эрур...'' Бадиий-публицистик кўрсатув.
12.30 Футбол. Ярим финал.
14.10-14.50 ''Ўзбектелефильм'' намойиш этади. Одил Ёқубов ''Адолат манзили''. Видеофильм премьераси. 3-серия.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 ''Кичкинтоймиз-гижингтоймиз''.
18.25 ''Тилга эътибор...''
18.45 ''Харита''. Халқаро шарҳ.
19.00 ''Ҳидоят сари''.
19.25, 20.25, 21.00, 22.10 Эълонлар.
19.30 ''Ахборот'' (рус тилида)
19.55 ''Юзма-юз''.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 ''Ахборот''.
21.05 ''Ўзбектелефильм'' намойиш этади. Одил Ёқубов ''Адолат манзили''. Видеофильм премьераси. 4-серия.
21.35 ''Мен нечун севаман Ўзбекистонни''. Публицистик кўрсатув.
22.15 ''Санъатим саодатим''. Мусиқий дастур.
22.40 XIII Осиё ўйинлари кундалиги.
22.55 ''Сомон йўли''.
23.45 ''Ахборот''.
00.15-00.20 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 ''Кусто командасининг сув ости саргузашти''. Телесериал.
18.55 Мусиқий лаҳзалар.
19.00 ''Давр''. Ахборот дастури.
19.25 Ёшлик наволари.
19.40, 20.35, 22.45 Эълонлар.
19.45 ''Доктор Финли''. Телесериал.
20.35 Иймон.
21.00 ''Ёшлар'' телеканалида премьера. ''Аёл зоти''. Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 7-қисм.
21.30 Мутойиба.
21.55 ''Ёшлар'' телеканалида.
22.00 ''Давр''. Ахборот дастури.
22.25 ''Дойче Велле'' тақдим этади.
22.50 Синема. ''Юзида ўлим акси''. Хаёлий комедия.
00.30 ''Хайрли тун!''

ЎзТВ III

17.55 Кўрсатувлар дастури.
18.00 ''ДАРАКЧИ''.
18.10 ''Ерилтош''. Мульттўплам.
18.20 ''Билиб қўйган яхши''.
18.35 ''Санта-Барбара''. Телесериал.
19.15 ''Ривоят''.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар.
19.30 ''Ахборот'' (рус тилида)
20.00 ''Нафосат гулшани''.
20.30 ''Ахборот''.
21.05 ''Оқибат''. Телесериал.
21.55 ''Тошкент ва тошкентликлар''.
22.05 Худуд ''М''. Ёшлар дастури.
22.30 ''ДАРАКЧИ''.
22.40 Оҳанглар ва эълонлар.
22.50 Видео-''О''.
00.30 ''Хайрли тун, шаҳрим!''

ЎзТВ IV

Россия жамоат телевидениеси 7.30-9.00
*
16.45 Кўрсатувлар тартиби.
16.50 ''Мультсайёра''.
*
17.10-18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
Россия жамоат телевидениеси
18.45 ''Бу ерда ва ҳозир''.
19.05 ''Эслашлари учун...'' Кўрсатувни Л.Филатов олиб боради.
19.45 ''Синган чироқлар кўчаси-2''. Милиция сериали.
20.45 ''Хайрли тун, кичкинтойлар!''
21.00 ''Время''.
*
21.35 ''Муҳаббат тарихи''. Телесериал. 155-қисм.
22.20 ''Оламда нима гап?'' Ахборот кўрсатуви.
22.25 ''Глинка-44''.
22.40 ''Спорт клуб''.
23.00 ''Вести''.
23.30 ''Кино сайёраси''. Гари Купер.
23.50 Кинематограф. ''Роппа-роса чошгоҳда''.
01.30 ''Ахборот'' (рус тилида)
01.55-02.00 ''Тунингиз осуда бўлсин!''

30-канал

8.05, 13.50, 18.00, 19.55, 20.00, 01.15 — «ТВ-ҳамкор», «Метеохабар».
8.30 «Табассум-ла ярим соат».
9.00 «Кинононушта».
10.30 «Бержерак». Телесериал.
11.20 Тонгги киносеанс.
13.00 «Еввойи мушук». Телесериал.
14.10 Кундузги киносеанс.
15.15 «Хит-коктейль».
15.30 «Олов ғилдираги». Телесериал.
16.00 «Ижод гулшани». Адабий-маърифий дастур.
16.30 «Нано». Телесериал.
17.15 «Карапуз-ТВ».
17.40 «Шаддодлар ва гўзаллар». Телесериал.
18.20 «Элен ва болалар». Телесериал.
18.45 «Қора марварид». Телесериал.
19.30 «Альфред Хичкок таништиради...». Детектив сериал(АҚШ).
20.20 «Клип-совға».
21.10 Спорт янгиликлари.
21.35 «Қўнғироқ қила туриб, томоша қил».
23.15 «Биринчи даражадаги котиллик». Сериал.
24.00 «Бойўғлига навбат».
00.50 Тунги мусиқий канал.

ҚозТВ

6.30 «Кечаси ётиб ўйла, эрталаб туриб сўйла».
8.00 «Югураётган нишон». Бадиий фильм.
* * *
16.30 «Хит-парад».
16.45 Телефильм.
17.15 «Ютуқ» салони.
17.20 «Бола тилидан».
17.50 «Шамолларда учган хисларим». Бадиий фильм.
19.25 «Йўлдаги қайдлар».
19.50 «Бланкасиз доринома».
20.00 «Сокин сувлар». Телесериал.
21.00 «Оқшом». Ахборот кўрсатуви.
21.50 Спорт янгиликлари.
21.55 ИИВ хабар қилади...
22.10 «Давлат чегараси». Бадиий фильм. 8-серия.
23.20 «Ютуқ» салони.
23.25 Мусиқий лаҳзалар.

ЖУМА 18

ЎзТВ I

6.30 ''Ассалом, Ўзбекистон!''
8.00-8.30 ''Ахборот''.
*
8.30 ''Қуйлардан қўшиқларга''. Мусиқий дастур.
8.50 ''Зийнат''.
9.10 ''Жан Кристофф''. Телевизион бадиий фильм. 9-қисм.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
10.05 ''Маслак ва мақсад''.
10.25 Немис тили.

''Умид'' намойиш этади:

10.55 ''Ўзбекистон аскарлари''.
11.15 ''Шоирлар-болаларга''.
11.35 ''Кетмас давлат берсин''.
12.05 ''Гаройиб ов''. Мультфильм.
12.15 ''Маржон''. Телеклуб
12.55 ''Бастакор илҳоми''. С.Тухтасинов.
12.30 -14.00 ''Ўзбектелефильм'' намойиш этади. Одил Ёқубов ''Адолат манзили''. Видеофильм премьераси. 4-серия.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 Болалар учун. ''Фарзанд-умид юлдузи''.
18.25 ''Рўза ойи — покланиш ойи''.
18.35 ''Ислоҳот ва масъулият''.
18.55 ''Шеър ва шуур''.
19.05 ''Фуқаролик жамияти сари''.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00, 22.25 Эълонлар.
19.30 ''Ахборот'' (рус тилида)
20.00 ''Омонлик тилаймиз''
20.10 Оқшом эртаклари
20.30 ''Ахборот''
21.05 ''Мавзу''
21.50 ''Муҳаммадун Расулуллоҳ''. Тўрт фаслни ёд этиб...
22.30 ''Огаҳий лирикаси''. Мусиқий дастур.
23.05 XIII Осиё ўйинлари кундалиги.
23.20 ''Ахборот''.

''Мунаввар дунё''. Дам олиш дастури.

23.50 ''Азиз сиймолар''.
00.10 Бадиий фильм.
01.10-01.15 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 ''Янги авлод'' студияси намойиш этади (''Қизиқарли хабарлар'', ''Дунё ва болалар'', ''Мульттомоша'')
18.40 ''Ислом ва ёшлар''.
18.55 Мусиқий лаҳзалар.
19.00 ''Давр''. Ахборот дастури.
19.25 ''Шабнам''.
19.40, 20.35, 22.50 Эълонлар.
19.45 ''Доктор Финли''. Телесериал.
20.50 Телетомошабинлар талабларига биноан. ''Оқ куш''. Видеофильм.
21.40 ''Ўйна гулим, ўйна''.
21.55 ''Ёшлар'' телеканалида.
22.00 ''Давр''. Ахборот дастури.
22.25 Интерспорт.
22.50 Синема. ''Қалбим ардоғи'' (Ҳиндистон)
00.50 Мунаввар тонг истаб!

ЎзТВ III

17.55 Кўрсатувлар дастури.
18.00 ДАРАКЧИ.
18.10 ''Ерилтош''. Мульттўплам.
18.35 ''Санта-Барбара''. Телесериал.
19.15 Рақслар жилоси.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар.
19.30 ''Ахборот'' (рус тилида)
20.00 ''Хусусийлаштириш: қадам-бақадам''
20.20 ''Тошкент таровати''. Манзарали фильм.
20.30 ''Ахборот''
21.05 ''Оқибат''. Телесериал.
21.55 ''Ханда дўкони''.
22.20 ''Сиз уларни танийсизэ''.
22.40 ''ДАРАКЧИ''.
22.50 ''Нурли мавж''.
23.05 ''Мусиқий меҳмонхона''.
23.25 Спорт оламида.
23.55 Оҳанглар ва эълонлар.
00.05 ''Кинонигоҳ''.
01.45 ''Хайрли тун, шаҳрим!''

ЎзТВ IV

Россия жамоат телевидениеси 7.30-9.00
*
16.45 Кўрсатувлар тартиби.
16.50 ''Мультсайёра''.
*
17.10-18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
18.45 ''Шлягер''.
19.05 ''Жавоҳирлар олами''. Телефильм.
Россия жамоат телевидениеси
19.15 ''Сиҳат-саломатлик''.
19.45 ''Мўъжизалар майдони''.
20.45 ''Хайрли тун, кичкинтойлар''.
21.00 ''Время''.
*
21.35 ''Муҳаббат тарихи''. Телесериал. 156-қисм.
22.20 ''Оламда нима гап?'' Ахборот кўрсатуви.
22.25 ''Сизнинг адвокатингиз''.
22.40 ''Дил изҳори''.
23.00 ''Вести''.
23.30 ''Оскар'' совриндорлари антологияси.
23.45 ''Менинг амаким'' (1959 йил) Бадиий фильм.
01.30 ''Ахборот'' (рус тилида)
01.55-02.00 ''Тунингиз осуда бўлсин!''

30-канал

8.05, 13.50, 18.00, 19.55, 20.00, 01.40 — «ТВ-ҳамкор», «Метеохабар».
8.30 «Табассум-ла ярим соат».
9.00 «Кинононушта».
10.30 «Бержерак». Детектив телесериал.
11.20 Тонгги киносеанс.
13.00 «Еввойи мушук». Телесериал.
14.10 Кундузги киносеанс.
15.30 «Олов ғилдираги». Телесериал.
16.30 «Нано». Телесериал.
17.15 «Юлдузлар ёғилганда». Мусиқий дастур.
17.40 «Шаддодлар ва гўзаллар». Телесериал.
18.20 «Пляж».Саргузашт сериал.
19.10 30-каналда премьера. «Крекер усули». Детектив сериал(АҚШ).
20.20 «Клип-совға».
21.10 Спорт янгиликлари.
21.35 «Хафта фильми».
23.15 «Биринчи даражадаги котиллик».Сериал.
24.00 «Бойўғлига навбат».

ҚозТВ

6.30 «Кечаси ётиб ўйла, эрталаб туриб сўйла».
8.30 «Шамолларда учган хисларим». Бадиий фильм.
9.30 ИИВ хабар қилади...
16.30 «Хит-парад».
16.40 Телефильм.
17.05 Мультфильм.
17.20 «Ютуқ» салони.
17.35 «Шамолларда учган хисларим». Бадиий фильм.
19.00 «Аёлмисан, аёл».
19.35 «Юртдошлар».
20.00 «Робин Гуд». Телесериал. 2-серия.
21.00 «Оқшом».
21.50 Спорт янгиликлари.
21.55 «Ажойиб онларни эслайман...».
22.35 «Шамчироқ».

ШАНБА 19

ЎзТВ I

5.00 ''Муҳаммадун Расулуллоҳ''. Тўрт фаслни ёд этиб...
5.35 Мумтоз мусиқа.
6.00 ''Ассалом, Ўзбекистон!''
7.30 ''Ахборот''.
8.00 ''Ўзбектелефильм'' намойиш этади: ''Абу Исо Термизий''.
8.10-8.30 ''Соғинч соҳили''.
8.30 Республика газеталарининг шарҳи.
8.45 ''Мусиқа бўстони''. Телеальманах.
9.05 ''Мозийдан бир мўъжиза''.
9.20 ''Шоҳруҳ клуби''.
9.40 ''Бўстон''. Тележурнал.

''Умид'' намойиш этади:

10.10 ''Шу Ватанга бордур менинг керагим''.
10.30 ''Талабалар саҳнасида''.
11.00 ''Истеъдодлар унар боғ''.
*
11.20 ''Бевосита мулоқот''.
12.10 Кундузги сеанс: ''Темир хотин''. Бадиий фильм. 1-серия.
13.15 ''Санамлар сарвари''. Телетанлов.
14.15-14.50 ''Мен нечун севаман Ўзбекистонни''. Публицистик кўрсатув.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 ''Уйғоқ кунлар''. Кинокўрсатув.
18.20 ''Мувозанат''. Ахборот-таҳлилий кўрсатув.
18.40 ''Бахтли воқеа''.
19.25, 20.25, 21.00, 22.15 Эълонлар.
19.30 ''Ахборот'' (рус тилида)
19.55 ''Оқшом эртаклари''.
20.10 ''Ўзбекистон янгиликлари'' (инглиз тилида)
20.20 ''Жаҳон спорти''.
20.30 ''Ахборот''.
21.05 ''Қишлоқ ҳаёти''.
21.25 Муборак Рамазон тухфаси. ''Муҳаммадун Расулуллоҳ''. Кўп қисмли телевизион бадиий фильм премьераси. 5 фасл. 1-қисм.
22.20 ''Оталар чойхонаси''. Мусиқий дастур.
23.10 XIII Осиё ўйинлари кундалиги.
23.20 ''Ахборот''.
23.50 Футбол. Финал.
01.20-01.25 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ II

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 ''Янги авлод'' студияси намойиш этади (''Бўш ўтирма'', ''Қувноқ учрашув'', ''Билоғон маслаҳати'', ''Мульттомоша'')
10.00 Қалб садолари.
10.10 ''Ёшлар'' телеканалида.
10.15 ''Ақл ёшдамас''.
10.30 Мусиқий лаҳзалар.
10.35 ''Хуш келибсиз!''
10.50 ''Ракурс''
11.15 ''Кусто командасининг сув ости саргузаштлари''. Телесериал.
12.05 ''Очун''. Жалолиддин юрган йўлларда.
12.25 ''Ўзбектелефильм'' намойиш этади. ''Чархпалак'' 2-қисм.
13.10 Эгиз қўшиқлар.
13.35 ''Талқин''.
13.55 ''Синбад''. Телесериал.
14.40 Шу куннинг мавзуси.
15.00 Синема.
16.40 Спектаклдан сўнг.
17.00 ''Аёл зоти''. Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 6-қисм (такрор.).
17.30 Буюк юрт фарзандиман. Қўқон политехника коллежи.
17.40 ''Дойче Велле'' тақдим этади.
***
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 ''Янги авлод'' студияси намойиш этади (''Келинг танишайлик'', ''Уй вазифаси'', ''Мульттомоша'')
18.45 Гўзал диёр ёшлари.
19.00 ''Давр''. Ахборот дастури.
19.25 Тақдим.
19.40, 20.30, 23.10 Эълонлар.
19.45 ''Ўзбектелефильм'' намойиш этади. ''Чархпалак''. 3-қисм.
20.35 ''Бизнес-академия''.
21.50 ''Баҳс, мунозара, таҳлил''.
21.05 Мусиқий лаҳзалар.
21.10 Сир.
21.25 Йирик планда. Робин Уильямс.
21.40 ''Ёшлар телеканалида.
21.45 Мусиқа теграсида.
22.00 ''Давр''. Ахборот дастури.
22.25 Интерфутбол.
22.45 ''Кўнгил кўнгилга пайванд''.
23.15 Синема. ''Даут Файер хоним''. Бош ролда Робин Уильямс.
00.50 ''Хайрли тун!''

ЎзТВ III

7.55 Кўрсатувлар дастури.
8.00 ''Мультконцерт''.
8.20 ''Сиз уларни танийсиз''.
8.40 ''Олис юлдуз шуъласи''.
9.00 Дилором наволар.
9.15 ''Сансет Бичнинг муҳаббати ва сирлари''. Телесериал.
10.00 ''Ҳамшаҳарлар''.
10.30 Болажонлар экрани.
12.30 ''Билиб қўйган яхши''.
12.45 ''Бева Бланка''. Телесериал.
13.30-14.00 ''Нафосат гулшани''.
***
17.55 Кўрсатувлар дастури.
18.00 ''ДАРАКЧИ''.
18.10 ''Ерилтош''. Мульттўплам.
18.40 ''Табиат шифохонаси''.
18.50 ''Ер курраси''.
19.10 ''Мисли гавҳар''.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар.
19.30 ''Ахборот'' (рус тилида)
20.00 ''Таянч''.
20.20 Дилором наволар.
20.30 ''Ахборот''.
21.05 ''Муаллиф''.
21.35 ''Даллас''. Телесериал.
22.25 ''Хобби- холл''.
22.45 ''ДАРАКЧИ''.
22.55 Оҳанглар ва эълонлар.
23.05 ''Кинонигоҳ''.
00.45 ''Хайрли тун, шаҳрим!''

ЎзТВ IV

9.00 Кўрсатувлар тартиби.
9.05 ''Кино сайёраси''.
9.25 ''Роппа-роса чошгоҳда''. Бадиий фильм.
11.05 ''Баяр қасри калитлари''. Телевизион ўйин.
12.35 ''Кросс-Роудс'' кафесига хуш келибсиз!
13.05 ''Миразиз куйлаганда''. Фильм-концерт.
13.30-13.50 ''Дидар''.
*
17.10-18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 ''Кўзмунчоқ''.
19.10 ''Ҳунар соҳиблари''.
19.25 ''Мусиқий Олимп''.
19.45 ''Бу Хитой...''
20.00 ''Тасвир-98''.
20.15 ''Биргаликда куйлаймиз''.
*
Россия жамоат телевидениеси
21.00 ''Время''.
21.35 ''Махфий хужжатлар''. Сериал.
*
22.30 ''Бизнес-доктор''. 3-қисм. ''Реклама''.
23.00 Киносеанс. ''Годзилла''. Илмий фантастик фильм. 1-2-сериялар.
01.00 ''Ахборот'' (рус тилида)
01.25-01.30 ''Тунингиз осуда бўлсин!''

30-канал

8.05 Хужжатли кино.
9.00, 13.50, 18.00, 19.55, 20.00, 01.50 — «ТВ-ҳамкор», «Метеохабар».
9.25 Болалар канали.
10.00 «Киноэртаклар».
11.20 «Лэсси». Болалар учун сериал.
12.00 «Тушки кино».
14.10 «Тарзан». Телесериал(АҚШ).
15.00 Ҳинд киноси.
17.15 «Жаҳон ринги юлдузлари 30-да». Спорт дастури.
18.20 «Пляж». Саргузашт сериал.
19.10 «Крекер усули». Сериал.
20.20 «Клип-совға».
21.10 «1/52». Спорт шарҳи.
21.30 Мунажжимлар башорати.
21.35 «30-каналда шанба кинооқшоми».
01.00 «М.Э.Ш. госпиталидаги бошоғриқ хизмат». Ҳажвий сериал (АҚШ).

ҚозТВ

9.00 «Тонгги юлдуз». Қозоғистон.
9.35 «Имон». Бугун рўза.
9.55 «Жонли сайёра». Илмий-оммабоп кўрсатув.
10.50 «Сиҳат-саломатлик».
11.10 «Талабалар саҳнасида».
15.35 «Қозоғистон-2030».
16.35 «Ютуқ» салони.
16.50 Хужжатли фильм.
17.20 «Каре сарам». Корейс таҳририятининг кўрсатуви.
17.50 «Камтарлик — ҳусн».
18.15 «Умр — оқар дарё».
18.40 «Даврлар туташганда».
19.00 «Бальзакнинг улкан муҳаббати». Бадиий фильм. 5-серия.
20.00 «Профи-тайм».
20.10 «Руҳоният».
20.40 «Соғлиқни сақлаш тизими ислоҳоти масалалари».
21.00 «Оқшом». Ахборот кўрсатуви.
22.00 «Тенбил доп». Телешоу.
22.20 «Шамчироқ».

ЯКШАНБА 20

ЎзТВ I

5.00 Муборак Рамазон туҳфаси.''Муҳаммадун Расулуллоҳ''. Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 5 фасл. 1-қисм.
5.50 Мумтоз мусиқа.
6.00 ''Ассалом, Ўзбекистон!''
7.30 ''Ахборот''.
8.00-8.30 ''Ўзбектелефильм'' намойиш этади. ''Сўнмас зиё''.
8.30 ''Камалак''. Болалар учун кинодастур.
9.15 ''Ҳазрати Инсон''.
9.30 Вилоят хонандалари куйлайди.

''Умид'' намойиш этади:

10.00 ''Ватанимга хизмат қиламан''.
11.00 ''Табассум кўчаларида''.
11.50 ''Қувноқ стартлар''. Телемусобақа.
12.35 ''Ёзувчи ва замон''.
13.00 ''Қишлоқ ҳаёти''.
13.20 ''Темир хотин''. Бадиий фильм. 2-серия.
14.25-14.55 ''Болалигим — пошшолигим''.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.

''Умид'' намойиш этади:

18.00 ''Олтин тож''. Телевизион ўйин.
18.25 ''Оила''. Тележурнал.
19.00 ''Ўзлик''. Бадиий-публицистик кўрсатув.
19.25, 20.00, 20.25, 21.10, 22.30 Эълонлар.
19.30 ''Таҳлилнома'' (рус тилида)
20.05 ''Оламга саёҳат''.
20.30 ''Таҳлилнома''.
21.15 ''Обод уйда пок одамлар яшайди''. Таҳлилий кўрсатув.
21.40 Муборак Рамазон тухфаси. ''Муҳаммадун Расулуллоҳ''. Кўп қисмли телевизион бадиий фильм премьераси. 5 фасл. 2-қисм.
22.35 ''Якшанба оқшомида''. Мусиқий-дам олиш дастури.
23.05 Телевизион миниатюралар театри. ''Кулги дастаси''.
23.45 XIII Осиё ўйинларининг ёпилиши.
00.15 ТВ-1 намойиш этади: Телеанонс.

''Аср мўъжизаси'' кинодастури:

00.30 Кино янгиликлари.
00.40 Бадиий фильм.
01.40-01.45 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ II

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 ''Янги авлод'' студияси намойиш этади (''Қизиқарли хабарлар'', ''Келинг танишайлик'', ''Янги авлод почтаси'', ''Катта танаффус'', ''Мульттомоша'')
10.00 Ёшлик наволари.
10.10 Бизнес академия.
10.25 ''Лаззат''.
10.40 ''Ёшлар'' телеканалида.
10.45 ''Кусто командасининг сув ости саргузашти''. Телесериал.
11.35 Мутойиба.
12.00 ''Ёшлар'' телеканалида ёшлар.
12.15 ''Ўзбектелефильм'' намойиш этади ''Чархпалак''. 3-қисм.
13.00 Цирк, цирк, цирк...
13.20 ''Синбад''. Телесериал.
14.05 Интерфутбол.
15.50 Синема.
16.30 ''Ёшлар ва спорт''.
16.45 Шабнам.
17.00 ''Аёл зоти''. Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 7-қисм (такрор.).
17.30 Дунё ҳафта ичида.
17.50 Мусиқий лаҳзалар.
***
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 ''Янги авлод'' студияси намойиш этади (Янгиликлар, ''Бугуннинг боласи'', ''Мульттомоша'')
18.45 ''Рақслар жилоси''.
19.00 ''Давр''. Ахборот дастури.
19.25 ''Илк қадам''.
19.40, 20.30, 22.45 Эълонлар.
19.45 ''Чархпалак''. Телесериал. 4-қисм.
20.35 ''Далил ва шарҳ''.
20.45 ''Синфдош''. Бўка туманидан тайёрланган.
21.10 Менинг ҳам ўз овозим бор. Жиззах шаҳридаги эстрада кўрик танлови лауреати Шаҳло Рустамова.
21.30 Миллионлар ўйини.
21.45 ''Нафосат''.
21.55 ''Ёшлар'' телеканалида.
22.00 ''Давр''. Ахборот дастури.
22.25 Кинопрофи.
22.50 Синема. ''Тубсизлик'' фильмидаги ғаройиб саёҳатлар.
00.30 Жаноб Бин ҳангомалари.
00.40 ''Хайрли тун!''

ЎзТВ III

7.55 Кўрсатувлар дастури.
8.00 ''Мультжумбоқ''. Телевизион ўйин.
8.25 ''Сансет Бичнинг муҳаббати ва сирлари''. Телесериал.
9.10 ''Жавоҳирлар соҳили''.
9.30 ''Латифа''.
9.45 Болажонлар экрани.
11.15 ''Еввойи табиат''.
11.40 ''Таманно''.
11.55 ''Бева Бланка''. Телесериал.
12.40 ''Талабларингизга биноан...''
12.55 ''Спорт оламида''.
13.25-15.05 Такрорий фильмлар экрани.
***
17.55 Кўрсатувлар дастури.
18.00 ''ДАРАКЧИ''.
18.10 ''Кичкина деманг...''
18.35 ''Дурдона''.
18.50 ''Хориж ҳангомаси''.
19.15 Дилором наволар.
19.25, 20.00, 20.25 Эълонлар.
19.30 ''Таҳлилнома'' (рус тилида)
20.05 ''Мусиқий майдонча''.
20.25 ''Минг бир ҳикмат''.
20.30 ''Таҳлилнома''.
21.10 ''Даллас''. Телесериал.
21.55 ''Жавоҳирлар соҳили''.
22.15 ''Фаолият''.
22.35 ''ДАРАКЧИ''.
22.45 Оҳанглар ва эълонлар.
22.55 ''Кинонигоҳ''.
00.35 ''Хайрли тун, шаҳрим!''

ЎзТВ IV

9.00 Кўрсатувлар тартиби.
9.05 ''Эртакларнинг сеҳрли олами''.
10.20 ''Парле ву франсэ?''
10.45 ''Жонли сайёра''.
11.00 Ўзбекистон янгиликлари (инглиз тилида)
11.10 ''Оскар'' мукофоти антологияси''.
11.25 ''Менинг амаким''. Бадиий фильм.
13.10 ''Табиат билан танишув''.
13.30-13.50 ''Рангинкамон''.
***
17.10-18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 ''Жонли сайёра''.
19.10 Клип-антракт.
*
Россия жамоат телевидениеси
19.15 ''Кумушранг серия''.
21.00 ''Время''.
*
21.45 ''Мюзик-холл''.
22.15 Якшанба кинозали. ''Полициячи''. Бадиий фильм.
23.45 Таҳлилнома'' (рус тилида)
00.15-00.20 ''Тунингиз осуда бўлсин!''

30-канал

8.05 Хужжатли кино.
9.00, 13.50, 18.00, 19.55, 21.00, 01.55 — «ТВ-ҳамкор»,«Метеохабар».
9.25 Болалар канали.
10.00 «Киноэртаклар».
11.20 «Лэсси». Болалар учун сериал.
11.45 «Ўйинчоқлар уйи». Компьютер ўйинлари ҳақида дастур.
12.00 «Тушки кино».
14.10 «Тарзан». Телесериал.
15.00 «Ҳали намойиш этилмаган премьера».
16.45 «Мусқаймоқ». Мусиқий-дам олиш дастури.
17.15 «Брейн-ринг». Интеллектуал телеўйин.
18.20 «Пляж». Саргузашт сериал.
19.10 «Махфий ҳужжатлар». Сериал(АҚШ).
20.20 «Клип-совға».
21.10 «Висол». Мусиқий дастур.
21.35, 23.15 — «30-каналда якшанба кинооқшоми».
01.05 «М.Э.Ш. госпиталидаги бошоғриқ хизмат». Ҳажвий сериал.

ҚозТВ

8.05 «Уйғон ва куйла».
8.25 «Кайсар».
8.45 Мультфильм.
9.00 «Болакай». Болалар учун телеўйин.
9.25 Болалар учун фильм.
10.55 «Товушлар музейи».
11.25 Телефильм.
11.45 «Қозоғистон-2030».
12.10 Э.Григ. «Хольберг давридаги сюита».
12.35 «Ютуқ» салони.
13.15 «Замин соҳиби».
13.30 Мультфильм.
13.40 «Инсон ва фавқулодда ҳолат».
14.00 Концерт.
15.00 «Телекўргазма».
15.30 Мультфильм.
15.45 «Эн-шашу».
16.00 Кино санъати.
16.30 «Гутен абенд!». Немис таҳририятининг кўрсатуви.
17.00 «Келажакдан келган меҳмон». Бадиий фильм. 4-серия.
18.05 «Оила».
18.20 «Хотиралар архиви».
18.45 «Профи-тайм».
19.00 «Шахс». Жанна Ахметованинг муаллифлик дастури.
19.30 «Ҳаммаси мусиқа ҳақида».
19.45 «Профи-шахс».
20.00 Миллий лотерея.
20.15 «Фавор». Эркаклар учун тележурнал.
20.45 Буюк Курмонғози — 175 ёшда.
21.15 «Хамен домла». Телесериал.
22.40 «Шамчироқ».

«5-ТАКСИСАРОЙ» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти акционерларининг навбатдан ташқари умумий йиғилиши қайтадан ўтказилишини эълон қилади. Мазкур тадбир Давлат Мулк Қўмитасининг кўрсатмасига биноан 1998 йил 24 декабрь куни 9.30. да «5-Таксисарой» ошхонасида ўтказилади.

Кун тартибида:

1. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 22.08.98 й 361-сонли қарорида кўзда тутилган муассислик ва меъёрий ҳужжатлари хусусида.
2. Ҳиссадорлик жамияти бошқармаси ва кузатув кенгашининг ўтган давр мобайнидаги фаолиятини баҳолаш.
3. Янги кузатув кенгаш таркибини сайлаш.
4. Ижроия органи раҳбарлари (бошқарма раиси)ни тасдиқлаш.

(Охири, боши ўтган сонда)

Худди ўша кезлари Тошкентни ва тошкентликларни кино тасмасига туширишга, сўнгра экранда кўрсатишга уриниш бўлган. «Ўзингизни ва шаҳрингизни «синематограф»да кўришни истасангиз, Кауфман кўчасига боринг»(куни,соати кўрсатилган) - шу каби афишалар чиққан. Улар газеталарда босилган. Икки кундан кейин эса «ўзингизни, яқинларингизни, шаҳрингизни экранда кўришга шошилинг! «Хива»да кўринг!» каби эълонни ўқиганлар «ўзимни экранда кўрар эканман» деб катта пул эвазига кинога бораверганлар.

Шу билан бирга Туркистон кўринишларини, ёдгорликларини кенг миқёсида суратга олишга қизиққан фирмалар ҳам бўлган. Давиялик Франц Адолф Гардер ва француз кино жамияти «Эклер» вакили Рене Моро 1911 йилнинг ёзида Туркистон ўлкаси бўйлаб кинокамера билан саёҳат қилишга рухсат олишга эришганлар. 1914 йилда эса рус тадбиркори А.Ханжонков «Туркистон табиатини, маҳаллий халқнинг турмушини ва колоницазия этилиш шароитини, қишлоқларни давлат идораларининг ва савдо-саноат корхоналарининг фаолиятини суратга туширмоқчи бўлди. Бу режалар қанчалик амалга оширилгани ҳақида ҳозирча маълумотга эга эмасмиз.

Тадқиқот

ДЕБОЧА

ёҳуд Наби Ғаниевгача ўзбек киноси

Наби Ғаниевгача Туркистонда кино аҳволи шундай бўлган. Авваллари Туркистоннинг ўзи кино асарларини яратмаган. Ижодий техник кадрлар ҳам бўлмаган, асбоб-ускуна, лаборатория, устахоналар ҳам. Шу боис аввал Бухорода, сўнгра эса Тошкентда киностудия(ўша кезларда кўпроқ кино ширкатлари дейиларди) таъсис этилганида кун тартибига худди шу икки масала қўйилди. Уларнинг моҳиятини биринчилар қатори Наби Ғаниев тушуниб етди. Бу икки муаммо ҳал этилиши учун у аввало ўзи тинимсиз меҳнат қилди. Кинога хизмат қилди. Шу билан бирга киночилар даврасини кенгайтириш учун куч-қувватини, истеъдодини, ташкилотчилик қобилиятини, билимини аямади. У аввал ёлғиз бўлди. 20 йилларнинг охирига келиб Абдулла Қодирий майдонга чиқди. Сўнгра Сулаймон Хўжаев, Эргаш Ҳамроев, Асад Исматовларнинг ҳам Наби акага фикрдош эканлиги маълум бўла борди.

Лекин, ҳозирча астойдил меҳнат қилиш учун шароит етилмаган эди.

Шайҳонтоҳур масжидининг ҳужраларида ҳануз муллаваччалар-у домлалар ҳукмронлик қилардилар. 1925 йилга келиб у ерда XX аср мўъжизасини намойиш этишга қодир бўлган кишилар тез-тез пайдо бўла бошладилар. Уларнинг аксарияти руслар эди. Гоҳо грузинлар, украинлар ҳам кўриниб қоларди. Бу муқаддас остонани Наби Ғаниев хатлаб ўтганида аҳвол шундай эди...

Ҳамидулла АКБАРОВ, профессор.

1941 йил, «Биз енгамиз» фильмини суратга олиш дақиқалари, камера ёнида Наби Ғаниев. Даврада артистлар Н. Ишмуҳамедов,Л. Саримсоқова, Х. Ғаниева, Г. Измайлова...

Қишлоқ одамлари ва муаммолари

ВАЪДАГА ВАФО ҚИЛИНГ, ЁШУЛЛИ!

Ҳар йили бўлмаса-да, имкониятга қараб ёзги таътилни Хоразмнинг сўлим гўшасида жойлашган Бўзқалъа қишлоғида ўтказаман. Ҳамқишлоқларим билан ўтириб суҳбатлашганда, уларнинг қувонч-ташвишларини бир қарашдаёқ кўзларидан, нигоҳидан уқиб олишга, уларга ҳамнафас бўлишга ҳаракат қиламан...

- Инсонни билиб бўлмас экан,- дейди Олим ака Жуманов. - Гапнинг очиғини айтсам, қишлоқ фуқаролар йиғини раиси Баҳром Ўрозметовни бу мансабга тайинлаганимизда ҳамқишлоқларига қайишади, уларга ҳамдард бўлади, ночорларнинг аҳволини енгил қилади, деб ўйлагандик. Афсуски, янглишган эканмиз... У ишни ўз атрофига яқин қариндошларини тўплашдан бошлади. Қисқаси, қоровулдан тортиб котибгача ўз одами. Президентимиз халқ депутатлари Самарқанд ва Навоий вилоятлари Кенгашлари сессияларида сўзлаган нутқида қариндош-уруғчилик оқибатларини очиб ташлаганди. Шундай экан, ошна-оғайнигарчилик бўлган жойда кўпчилик манфаатини кўзлаш эмас, балки иш бор товоғим, кел товоғим қабилида бўлади.

Мен бу гапларнинг мағзини чақиш учун қишлоқ фуқаролар йиғини раиси билан учрашдим. Гапларимни эшитар-эшитмас унинг саросимага тушганлиги мени ажаблантирди. Саволларим жавобсиз қолди. У гуноҳкор кишидек бўйнини эгиб, аранг ўрнидан турдида, машинасига ўтириб жўнаб қолди...

Қишлоқни айланиб, катта-кичик билан гурунглашдик. Аҳолининг экологик ҳаёт шароитини яхшилаш, соғлиғини муҳофаза қилиш, сув таъминоти масалаларига эътиборсизлик билан қаралаётганлигининг шоҳиди бўлдик.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ёнилғи-мойлаш материаллари сотишни тартибга солиш тўғрисидаги қароридан кейин ҳам қишлоқдаги икки-уч хонадонда ноқонуний равишда бензин сотилаётганлигидан ёки қўлбола арoқ савдосидан наҳотки қишлоқ оқсоқолининг хабари бўлмаса?

Назаримда, қишлоқ фуқаролари ва ёшлари ўртасида ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш масаласига эътибор берилмаётганлигидан содир этилаётган жиноятлар сони ортиб бормоқда. Масалан, қишлоқ ўсмирларидан Ражаббой Раҳимов, Фарҳод Ўрозметов, Ғайрат Тожимов ва Йўлдош Тожимовлар оғир жиноят содир этганлиги учун узоқ муддатга қамалиб кетганлиги фикримизнинг далилидир.

Биз Янгибозор тумани ҳокими Пўлат Рўзметов билан қишлоқ одамлари ва муаммолари ҳақида гаплашганимизда, эътирозлар кўпайиб кетди, Баҳром Ўрозметов масаласини жиддий ўйлаб кўрмасак бўлмайди, деб қолди...

Яқинда матбуотда эълон қилинган Ўзбекистон Олий Мажлисининг «Фуқароларнинг ўз-ўзини бошқариш органларида сайлов ўтказишни ташкил этиш тўғрисида»ги қарори асосида ўтказиладиган сайловда қишлоқ фуқаролар йиғини раиси ва уларнинг маслаҳатчиси лавозимига обрў-эътиборли, катта ҳаёт тажрибаларига эга, кўпни кўрган, фидойи инсонлар номзоди кўрсатилишига ишонаман. Зотан, бугунги куннинг сўрови ва талаби ҳам шу.

Солижон ҲАСАНОВ, Тошкент давлат юридик институти доценти.

XIII Осиё ўйинлари кундалиги

Бир ҳафтаки Бангкокдаги қатор спорт мажмуалари спортчилар ва ишқибозлар билан гавжум бўлиб турибди. 13-ёзги Осиё ўйинлари мусобақалари дастуридан ўрин олган баҳсларда спортчиларимиз 25 тур бўйича юртимиз шарафини ҳимоя қилишмоқда. Чон Бури вилоятида жойлашган «Мал Прахан» сув ҳавзасида байдарка ва каноэда эшкак эшиш бўйича мусобақалар муросасиз ва қизиқарли курашлар остида ўтди. Тўрт кишилик байдаркада 1000 метр масофага пойгада Рафаэль Исломов, Андрей Шилин, Владимир Казанцев ва Константин Яшин энг яхши натижа кўрсатиб, олтин медални қўлга киритдилар. Антов Ряхов билан Герарт Шатар икки кишилик байдаркалар пойгасида 2-ўринни эгаллаб, кумуш медаль билан тақдирланишди. Якка эшкакчилар орасида Андрей Шилин бронза совринни олишга муваффақ бўлди.

Дзюдочиларимиз ҳам қувонарли натижаларга эришмоқдалар. Андрей Штурбабин терма жамоамизга дастлабки бронза медални тақдим этган бўлса, Атланта олимпиадаси кумуш медаль совриндори Армен Багдасаров 100 килограммгача вазнда кумуш медални қўлга киритди. Терма жамоамиз мураббийларининг умидлари энди икки полвонимиз - Фарҳод Тўраев ва Камол Муродовлардан эди. Бу икки спортчимиз совринли ўринларга даъвогарлардан ҳисобланарди. Аммо Япония, Жанубий Корея ва Хитой каби мамлакатлар вакиллари ва майдон эгалари билан беллашиш осон эмаслигини ҳам тан олмоқ керак. Фарҳод рақиблари билан дадил курашди. Бироқ, унга шу куни бешинчи ўрин насиб этган экан.

ДАСТЛАБКИ ОЛТИН МЕДАЛ

Камол полвон эса анча оғир синовларга рўбарў бўлди. У биринчи учрашувда мўғулистонлик рақибини 11 сонияда кўтариб ерга урди - соф ғалаба! Икки беллашувда Қувайт вакилини 2:1 ҳисобида енгди. Учинчи гал кореялик кучли дзюдочи билан курашди. Унда 1:1 ҳисоби қайд этилди. Ҳакамлар кореялик спортчини ғолиб деб топишди. Натижада ҳамюртларимиз бронза медали учун курашадиган бўлди. Бунинг учун у Қозоғистон вакилини енгиши шарт эди. Ҳа, шарт эди. Чунки у мусобақалар олдидан берган интервьюсида: «Тилагим - Осиё ўйинларида байроғимиз кўпроқ кўтарилсин. Худо хоҳласа, ўзим ҳам уни баланд кўтариш учун бутун кучимни аямайман»,- деганди. Камол полвоннинг беллашувларини кузатаётиб, унинг ана шу гаплари киши ёдига тушади. Ниҳоят полвонимиз қозоғистонлик спортчини ҳам дастлабки дақиқадаёқ елкасидан ошириб ташлади - иппон, яъни соф ғалаба! Полвонимизнинг эзгу орзуси ушалди, у шоҳсупага, байроғимиз эса юқорига кўтарилди.

Оғир атлетика бўйича ҳамюртимиз Атланта олимпиадасининг иштирокчиси Виктор Янский финалга чиқди, лекин финалда омад унга кулиб боқмади. 69 кгда Нодир Сулаймонов 5-натижани кўрсатди. Сузиш бўйича баҳсларда ҳамюртларимизга унчалик омад чопмади. Етти марта уринишда олтинчи, энг пасти эса ўн биринчи бўлди.

Бокс мусобақалари ҳам қизғин паллага кирди. Истеъдодли спортчимиз Муҳаммадқодир Абдуллаев биринчи учрашувни ғалаба билан якунлади. У кореялик спортчини 19:6 ҳисобида енгди. Ҳозирча рингга чиққан уч боксчимиз Наримон Отаев, Темур Туляков - икки марта, М.Абдуллаев ғалаба қозонди. Қозоғистон боксчилари ҳам Осиёда кучлилардан ҳисобланади. Лекин Қозоғистон вакилларидан рингга чиққан тўрт боксчидан уч нафари мағлубиятга учради.

Спорт гимнастикаси бўйича якка биринчиликда ҳамюртимиз Светлана Бахриддинова таяниб сакраш бўйича кумуш медални қўлга киритди. Умумжамоа ҳисобида эса қизларимиз тўртинчи ўринни эгаллашди.

Мусобақалар тобора қизғин тус олмоқда.

Дониёр ЮСУПОВ.

Бир сурат тарихи

ЙЎҚОЛГАН ПОРТРЕТ

Яқинда Ўзбекистон халқ рассоми, академик мусаввир Малик Набиев архивидан «Муқанна» портретидан олинган фотосуратни топиб олдилар. Сурат орқасига 1942-1944 йиллар деб ўзлари ёзиб қўйган эканлар. «Мукқанна» портретидан оқ-қора тасвирга туширилган бўлиб, сурат анча яхши сақланибди. Ўзаро суҳбатда шу портрет ҳақида эслаб кетдилар.

- Ўшанда, Усмон Юсупов мени зарур мутахассис сифатида ҳарбий хизматдан олиб келганларидан сўнг, Бадиий билим юртини битирганлик тўғрисидаги гувоҳномам билан Ўзбекистон халқлари тарихи музейига бордим. Эндигина тарихий мавзуга қизиқиб, асарлар яратишга уринаётган кезларим эди. Шуни билибми, бир куни Турди ака Муқанна ҳақида асар яратишимни айтиб, араб босқинчиларига қарши жанг қилган халқ қаҳрамони хусусиятлари, саркардалик салоҳиятидан шундай хикоя қилдиларки, беихтиёр Муқанна кўз олдимда намоён бўлди. Бу далда бўлиб мойбўёқда «Муқанна портрети»ни яратдим. Муқанна бир кўзли саркарда бўлиб, чап кўзини парда билан бекитган ҳолда елкасига оқ ёпинғич ташлаб юрган. Нафақат у, балки аскарлари ҳам оқ матодан кийинганлари учун «оқ кийимлилар» дейишарди уларни. Бу Муқаннанинг фикрича «нияти пок, дили тоза» маъносини англатади. Саркарданинг устидан симдан тўқилган совут, белида камар бўлиб, бош кийими оврупоча кўринишда эди. Бу бежиз эмас. Чунки айрим жанговор кийимлар Оврупodan олинарди.

Мусаввир Малик Набиев гапларидан маълум бўлишича «Муқанна портрети» илк марта ўта маҳорат билан яратилиб, ўша йилларда очилган турли кўргазмаларда намойиш этилган, аммо қирқинчи йилнинг охирларига келиб бу портрет ўз-ўзидан кўринмай қолган. Музейдами, бирон жойдами маълумот йўқ. Балки, йўқолгандир?

- Аслида, тарихий мавзудаги асарни қандай яратиш лозимлигини «Муқанна портрети» белгилаб берганди,- дейди мусаввир Малик Набиев. - Шу портретдан сўнг Муқанна ҳақида картина яратишга киришдим. Узоқ йил изландим. 1969 йили «Муқаннанинг араб босқинчиларига қарши кўзғолони» деб аталган картина эскизи битди. Шу эскизни йирик асар даражасига кўтариш мақсадида яна кўп изланишга тўғри келди. Ва ниҳоят 1983 йилда «Муқанна кўзғолони» номли полотно ниҳоясига етди. Шундай қилиб, салкам эллик йил деганда узоқ изланишлар оқибати ўлароқ жасур ватандошимиз қиёфаси жонланди.

Тарихий манбалардан маълумки, Муқанна ҳеч қачон ҳар қандай ҳолатда ҳам тушкунликка тушмаган, эли учун жон фидо қилишни ўзига бахт деб билган. Ҳатто, Санам қалъасида қамалда қолиб, душмани ғолиб чиқиши кундек равшан бўлиб қолган сонияларда ҳам тиз чўкмаган, таслим бўлгандан кўра ўлимни афзал санаб, ўзини ўтга ташлаган.

«Муқанна қўзғолони» картинасида араблар енгилиб қуролларини топшираётган вақтда, Муқанна ва унинг аскарларини кўтаринки кайфият ҳамда мағрурона ҳолда тасвирланиши бежиз эмас, бу эрк учун курашганлар енгилмайди дегани ҳам эди.

Дарвоқе, Муқанна ўлимидан сўнг ҳам босқинчиларга қарши жанг яна 100 йил давом этди.

Маҳмуд АҲМЕДОВ

ҲАР ТЎҒРИДА

1905 йилда Парижда антиқа беллашув ўтказилди.300 киши 300 метр баландликка югуриш бўйича мусобақалашди. Унда шаҳарда истиқомат қилувчи Форестье исмли киши ғолиб чиқди. У Эйфель минорасининг энг юқори майдончасигача бўлган 729 та зинапоясини 3 минуту 32 секундда босиб ўтди.

***

Узоқ йиллар мобайнида Хеопс пирамидаси кўҳна дунёнинг энг баланд иншооти ҳисобланиб келинарди. Унинг баландлиги 146,6 метрга тенг эди.

1548 йилда Англияда Линкольн ибодатхонаси қурилдию, биринчилик янги иншоот ҳисобига ўтди. Ибодатхона қуббаси машҳур пирамидадан 14 метр баланд эди.

***

Тинч океанининг энг чуқур жойи-11 километру уч метрга тенг. У Япониядан унча узоқ бўлмаган мариан тушувидадир.

Агар ўша жойда турган кема бортидан сувга оғир тош ташланса, у океан тубига бир соатдан кўпроқ вақт ичида етиб боради.

***

АҚШнинг Коннектикут университетининг физиологи Жозер Кровелло камзул ёки халатнинг кўкрак чўнтагига тақиладиган нишонга ўхшаш индикатор ишлаб чиқарди. У ҳаводаги 130 дан ортиқ заҳарли моддалар миқдорини ўлчайди.

Агар ҳавода бирор заҳарли модда миқдори меъёридан ошиб кетса, нишон-индикатор ўз рангини ўзгартиради.

***

Америкалик ширкатчилардан фақат 90 таси ген муҳандислигига йирик молиявий маблағ ажратишди. Японияда эса бу истиқболли тармоқ билан 230 та фирма шуғулланмоқда.

***

Францияликлар чаённинг электрэнцефалограммасини текширганларида у одам электрэнцефалограммасига ўхшашлиги маълум бўлди.

***

Флорида ярим оролида «совун дарахти» ўсади. Бу дарахтнинг пишган меваси сувда кўпик ҳосил қилади.

Оролда яшовчи халқ мазкур дарахт мевасидан кир ювиш учун ҳанузга қадар совун сифатида фойдаланади.

А.АЛИЕВ тайёрлади.

«ДЕЗИНТЕХ»

шўъба корхонаси

1998-1999 йилда «ПОЛИСЕПТ» ПГМГ дезинфекция қилувчи моддани етказиб бериш учун шартномалар тузишни давом эттиради.

Ушбу препарат Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги рухсати билан Ўзбекистон ҳудудида ишлаб чиқарилади. 10кг полисепт моддаси 1 тонна хлор моддасининг ўрнини босади, ҳидланмайди ҳамда 10000 кв.м сиртни тозалайди.

«Полисепт» номи қонун билан ҳимояланади. Бу номдаги маҳсулотни «Интермед» ХТМ нинг ёзма рухсатисиз ишлатиш, қўллаш ва реклама қилиш қонун билан тақиқланади.

Қонунбузарликнинг барча кўриниши суд орқали ҳал этилади.

Сотиб олиш ҳамда шартнома тузиш учун қуйидаги манзилга мурожаат этинг.

Тошкент, Қатортол кўчаси, 60-уй.
Телефон: 78-96-98 № MB GU 9700386.3

АВТОМОБИЛЬ ЎҚУВ ТАШКИЛОТЛАРИ ВА АВТОТРАНСПОРТ КОРХОНАЛАРИ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«Автокадр» очиқ турдаги акционерлик жамияти республика Давлат автомобиль назорати билан ҳамкорликда «Йўлларда ҳаракатланиш қоидалари» бўйича рангли плакатлар тайёрлаб, ўзбек тилида босиб чиқарди.

Биринчи маротаба давлат тилида нашр этилган мазкур плакатларда йўллардаги ҳаракатни ташкил этиш ва тартибга солиш юзасидан сизни қизиқтирган барча саволларга жавоб топилади.

Плакатларда йўллардаги ҳаракатланиш қоидаларидаги ўзгариш ва қўшимчалар ёритилган бўлиб, уларни нафақат автомактаб ва автокорхоналарда, балки бошқа тармоқларда қўлланилиши йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлашга ва бахтсиз ҳодисаларнинг олдини олишга кўмаклашади.

Плакатларни сотиб олишга шошилинг!

Нархи унчалик қиммат эмас.

Мурожаат учун манзил: Тошкент шаҳри, Байналминал кўчаси 53 уй, (Мўлжал: Чилонзор Оқ тепаси майдони, Тошкент автомобиль-йўллари техникуми) Телефонлар: 78-57-39, 78-37-36.

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ НАШРИ. ИШОНЧ

Бош муҳаррир: Мирғиёс ҚАЮМОВ

Бош муҳаррир қабулхонаси-56-25-36
Бош муҳаррир ўринбосари-56-52-89
Масъул котиб - 56-52-78
БЎЛИМЛАР:
Касаба уюшмалари ва иқтисодиёт-56-82-79.
Ахборот ва спорт-56-87-63. Маънавият ва маданият - 56-82-79. Хатлар, оммавий ишлар ва мухбирлар билан ишлаш - 56-85-43. Тижорат ва ҳуқуқ -56-85-66.
ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ:
Жиззахда - 3-83-01. Наманганда - 6-22-10. Самарқандда - 35-64-24. Фарғонада - 24-58-43. Урганчда - 6-03-40. Қаршида - 5-33-71.

Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган.
Сотувда эркин нархда.
Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, «Бухоро» (собиқ «Правда Востока») кўчаси, 24-уй.
Нашр кўрсаткичи; 133; 134
Газетага 1994 йил 14 январда Ўзбекистон Давлат Матбуот қўмитаси томонидан 5 рақамли гувоҳнома берилган. IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Бичими А-2. Ҳажми 2 босма табоқ

«Шарқ» нашриёт—матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41—уй.

Босишга топшириш вақти — 21.00
Топширилди 21.00

Буюртма Г— 0616. Нусхаси — 14.561.

1 2 3 4 5 6